CITIȚI „DREPTATEA", TRIBUNĂ DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA COMUNISMULUI!

Director
PAUL LĂZĂRESCU
Redacția și Administrația
Bd. Republicii nr. 34
București, Sector 2,
Tel. 15 03 39
4 pagini — 1 leu

Dreptatea

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC
creștin și democrat

Redactor șef
ILIE PĂUNESCU
ANUL XXII
(Seria a IV-a nr. 64)
DUMINICĂ
22 aprilie 1990

Spre falsificarea alegerilor

Feseneul s-a decis să participe în alegeri. Feseneul s-a decis să cîștige alegerile. Feseneul s-a decis să falsifice alegerile. Acest trilogism de decizie este un tot unitar, armonios gîndit. Necesitatea falsificării alegerilor este clară, căci altfel Frontul nu are cine știe ce șanse.

Partea proastă este că acum sînt mai greu de falsificat alegerile. În 1946 a fost mai simplu, pentru că totul a fost făcut la adăpostul tancurilor sovietice și cu totalul dezinteres al democrațiilor occidentale. Acum tancurile sovietice nu mai sînt, iar Gorbaciov, cu tot sprijinul promis lui Iliescu, are atîtea pe cap cu problemele ogrăzii proprii încît prea mult nu poate face ca Feseneul să cîștige alegerile. Democrația nu înseamnă doar prezentarea la urna de vot și votarea „liberă". Nu. Înseamnă mai mult. Înseamnă în primul rînd informare, liberul acces la o informare corectă și cinstită, la o informare profesionistă. O informare asupra propriei identități, asupra ISTORIEI, asupra actualului moment politic. A dezinforma înseamnă a manipula, iar manipularea duce în cele din urmă la falsificarea actului de a vota. Chiar dacă nu ne place trebuie să recunoaștem că bietul nostru popor este un popor alcătuit în mare majoritate de oameni simpli, și de bună credință. În nici o altă țară a estului european comunist nu s-a produs un atentat atît de bine organizat asupra minții umane. În nici o țară nu s-a declarat un război de exterminare atît de eficient împotriva intelectualității, împotriva a tot ce emana cultură și inteligență. Acești oameni simpli vor constitui marea masă a celor pe care Feseneul îi va manipula în alegeri. Locul privilegiat ales pentru falsificarea alegerilor îl vor constitui satele, mediul rural. Pentru inducerea în eroare a țăranilor sînt folosiți intensiv, primarii, administrațiile locale feseniste, și chiar clerul. Toți aceștia se întrec în a minți pe țăranii noștri, prezentînd Feseneul și pe dl. Iliescu ca pe niște salvatori ai neamului, ca adevărata emulație a Revoluției. Primarii au, se pare, indicații clare de a rupe imediat afișele partidelor istorice, după ce sînt puse la locurile de afișaj. Sînt zeci de cazuri concrete, care ni se aduc la cunoștință, întîmplate în satele din jurul Beiușului, în județul Bihor, unde la numai 5 minute de la plecarea reprezentanților P.N.T.-c.d. care și-au lipit afișele la locurile legal constituite, au fost smulse din ordinul unor primari. Administrația fesenistă, poliția, face totul pentru ca în mediul rural țăranii să fie și mai dezinformați, pentru a se putea manevra mase mari de oameni. Cei care nu știu să citească reprezintă o adevărată mană cerească pentru Front; se speră ca ei din necunoștință să-și dea votul pentru „trandafir". Se speră ca dreptul de a nu participa la vot (un drept democratic în orice stat) să fie folosit și el din plin. Se lucrează la ideea că cei care nu se vor prezenta la vot, în mediul rural, să fie trecuți ca votanți pentru Fesene. Se mai merge pe confuzii, create voit de Front. Astfel, țăranii nu înțeleg că Partidul Țărănesc nu este P.N.T.-c.d., ci un partid oarecare și ca atare se speră astfel diminuarea voturilor pentru P.N.T.-c.d. În bisericile din satele noastre clerul ortodox se pare că a primit și el indicații să-i convingă pe țărani (apelînd chiar și la predici) ca la 20 mai să voteze pentru „salvatorii neamului", pentru „apărătorii bisericii", adică pentru partidul fesenist. Nu degeaba s-a reintors Teoctist, știe el ce știe. O discuție pe care am avut-o recent cu preotul ortodox din satul Meziad de lîngă Beiuș mi-a întărit și mai mult bănuielile că biserica ortodoxă este folosită pentru manipularea țăranilor noștri.

Pentru falsificarea alegerilor MINCIUNA este un aliat de nădejde. Feseneul ține în gheare televiziunea, instrument principal în răspîndirea dezinformației și calomniei. La sate nu ajunge decît ziarul Adevărul în care tov. Darie Novăceanu ne-a demonstrat clar că este maestru în dezinformare. Se răspîndesc cele mai uluitoare calomnii contra partidelor istorice și a liderilor lor, pentru a-i înspăimînta pe țărani. Se recurge, dacă este cazul, și la teroare, șantaj, amenințare. Țăranilor nu li se dau cele 5 000 m^2 decît dacă semnează un angajament că vor vota cu Frontul. Însăși fixarea grăbită a datei alegerilor demonstrează frica Frontului că ZIDUL DEZINFORMĂRII s-ar putea nărui și poporul va putea vota cu adevărat liber.

Stimați cetățeni ai României, să nu ne facem iluzii asupra „alegerilor libere" din 20 mai 1990. Să nu ne facem iluzii, căci ele vor fi falsificate!

LIVIU VĂLENAȘ

DUMINICĂ, ÎN PIAȚA AVIATORILOR

Azi, 22 aprilie a.c., orele 12, va avea loc în Piața Aviatorilor o ADUNARE PUBLICĂ convocată de Organizația Capitalei a Partidului Național Țărănesc — creștin și democrat.

Vor lua cuvîntul fruntași ai partidului.

Pentru democrație și pluralism

Întreaga societate românească are în prezent un singur obiectiv: acela de a scăpa de comunism și de a construi o democrație. Incitări de tot felul, avînd drept scop împiedicarea realizării acestui deziderat, sînt promovate de anumite cercuri care doresc să continue, să mențină vechile structuri și sisteme. Astfel de incitări nu pot decît să influențeze în rău evoluția societății românești, ele deturnînd atenția poporului român de la obiectivul său principal care este această democratizare spre un obiectiv condamnabil, acela al vendetelor.

Printre metodele folosite de cei care se cramponează de ideea menținerii vechilor structuri și sisteme, la loc de frunte se situează practica semnării vrajbei între membrii societății, de a asmuți pe unii contra altora pe criterii naționale, etnice, religioase, politice etc.

Specialiști în furtul revoluțiilor, comuniștii din totdeauna și de pretutindeni au confiscat revoluțiile democratice. Continuînd tradiția, comuniștii de astăzi, deghizați sub forma nouă a F.S.N. folosesc aceleași metode, deosebit de abile, în manipularea informației și a mass-mediei vizînd promovarea vrajbei în sînul societății. Ei urmăresc crearea de suspiciuni între categoriile sociale cu scopul de a distrage atenția de la scopul principal urmărit, acela de a menține vechile structuri și sisteme și de a-și atrage susținători în vederea realizării acestui deziderat.

Vechilor metode de învrăjbire pe criterii naționale, etnice și de clasă, li se adaugă acum criteriul partinic. Apartenența la un partid sau altul trebuie să creeze, în viziunea acestor cercuri, criterii de dezbinare. Mijloacele prin care semănau ura în sînul societății, în perioada lor de ascensiune, constau în atacarea burghezilor și a chiaburilor, a tuturor opozanților, indiferent cine ar fi fost ei, declarați reacționari și dușmani de clasă. Conducerea societății a fost predată treptat „forței conducătoare" a P.C.R., alcătuită din cadre selectate cu grijă prin dosare temeinic întocmite și avizate de foruri competente „călite în focul luptei de clasă", selecție din care s-a tot format faimoasa nomenclatură pe care poporul n-a mai putut-o răbda, răsturnînd-o, cu plata tributului de sînge în revoluția din Decembrie.

Cramponarea de frînele puterii, a nomenclaturii comuniste, atît cît a mai ră-

BARBU PITIGOI

(Continuare în pag. 3)

Puțini comuniști — mulți membri de partid

ACCENTE

Trebuie făcută o socoteală adevărată, anume, că la noi au fost puțini comuniști, dar am avut mulți membri de partid.

Ce înseamnă asta? Înseamnă că trebuie să facem o deosebire fundamentală între comuniști ca atare și între cei doar înscriși la comuniști, adică în acel blestemat de Dumnezeu p.c.r.

Comuniștii au în ei ceva fanatic, inuman, considerîndu-i pe toți cei care nu-s cu ei, ca fiindu-le dușmani, întocmai cum îi considera pe astfel de oameni și fascismul. Comuniștii sînt intoleranți față de semenii lor, și-n numele parolei lor comuniste renunță și la tată și la mamă, și la frate și la soră.

Comuniștii sînt Satana, adică n-au frică de Dumnezeu și nu cred în el, sînt atei, impunînd doar „religia" lor care-i desparte pe oameni în comuniști și în necomuniști.

În fine, comuniștii sînt împotriva sentimentului național, deși ultimul comunist, tiranul din Scornicești — se folosea de elementul național la români, pentru a-i putea atrage.

Dar toate cele de mai sus arată că la noi, la români, comuniștii au fost puțini, iar comunismul n-a prins niciodată rădăcini.

În schimb am avut mulți membri de partid, de cifra milioanelor, intrați de formă în partid, pentru a-și apăra profesia pentru care au muncit, pentru a-și apăra viața și familia amenințate uneori. Acești membri de partid, cei mai mulți, n-au fost niciodată comuniști cu sufletul, decît cu cotizația și cu prezența la ședințe.

La mine în sat, secretarul de partid, regretatul Iosif Vaida, mergea permanent la Biserică. Cînd i-a atras atenția un comunist înrăit că nu e bine ce face, el a zis: „Eu aici trăiesc cu oamenii în legea părinților mei și nu vreau să dorm dumineca prin șanțuri". Avea dreptate. Cînd Lica lui Mari a fost întrebat de ce vrea să intre în partid, el, om cinstit, a zis: „D-apoi, știți d-voastră, așa a devenit lumea acum că dacă ești în partid la comuniști, mai repede ești ascultat". S-au mirat cei din prezidiu de vorbele lui, dar l-au primit, spunîndu-i să citească mai mult revista „Viața de partid". Remes Vasile, membru de partid și el a zis în ședință că el vrea să se retragă, că nu poate îndura zilnic atîtea minciuni. I s-a spus că nu e bine pregătit politic.

Așadar, comuniștii au fost una, iar membrii de partid alta. Cei dintîi, oameni fanatici, fără scrupule, și fără caracter, ceilalți, oameni înscriși formal în partid, oameni care au regretat această înscriere, cei mai mulți.

VASILE VETIȘANU

Politica bumerangului

De la începutul anului asistăm la o suspectă generozitate a guvernului. La o generozitate, slăbiciune sau alibi propagandistic?

Rînd pe rînd unii salariați au primit bani mai mulți. Fără să i se ceară, guvernul a deschis punga cea mare și a împărțit din ea *necesitele* părți sociale, minerilor norocoși li s-a redus ziua și săptămîna de lucru. Și alte cîteva categorii de salariați au mai fost săltați, printre care prietenii noștri tractoriști. Se pare că numai gunoierii sînt mai nedreptățiți. Firește masa monetară a depășit cu mult valoarea mărfurilor vandabile.

Generos cum spuneam, guvernul s-a pripit să arendeze și loturi la țărani. Dar decretul frontului a fost atît de general și lipsit de adaptare, încît a produs o costisitoare bulversare agriculturii, cu importante pierderi materiale și consecințe.

Acum au încrucișat mîinile marile uzine în frunte cu 23 August, cu zeci sau poate sute de mii de muncitori. Vor și ei bani mai mulți. Și de ce n-ar vrea cînd pot obține, și mai ales cînd merită? Exemplul lor ar putea fi urmat și de alții, afară de timișoreni, care patrioți stoici, au înțeles că în actualele împrejurări nu banii ne lipsesc, ci marfa.

Se pare că unii se grăbesc să înceteze lucrul, înainte de a se vota decretul lege privind reglementarea grevelor ce așteaptă aprobarea pe biroul C.P.U.N.

Pomelnicul de legi-decrete citit la televizor, ar fi invidiat pînă și de fostul regim al decretelor. Dacă acestea vor fi analizate cumsecade în C.P.U.N. se poate afirma că unele o să rămînă nevotate și pentru guvernul de după 20 mai.

Dacă și la metalurgiști li se acceptă sporirea salariilor, inflația devine galopantă, dacă nu li se aprobă atunci ar putea să se întrebe cu ce partid să voteze. Se știe cum sînt oamenii; cînd se adună vorbesc de toate chiar și despre corectitudine.

S-a creat o situație ciudată. Guvernul oferă. Partidele la fel, dar nimeni nu cere.

Din cîte știu numai pe ianuarie s-a publicat realizarea planului care a fost îndeplinit în proporție mult mai redusă decît pe vremea lui Ceaușescu. Dar pe februarie și martie cum vom fi stat cu realizările? Desigur așa de slab încît publicarea ar fi fost o acțiune temerară. Colac peste pupăză a persistat și o secetă prelungită în această primăvară care a adus mari pagube în agricultură.

Pe de altă parte, multe șantiere de locuințe așteaptă cu smerenie mișcarea macaralelor încremenite.

Vînzarea de locuințe, ar mai fi putut absorbi ceva din plusul de bani al populației și pe de altă parte ar mai echilibra bugetul statului, dar întîrzie. La fel se pare că sînt prea puțini angajați la ferme.

Totuși, pe B-dul Nebunilor, tiptil, noii locatari se instalează. Cine or fi, cu ce forme? Nu se știe.

Și uite așa timpul trece și încurcăturile cresc, cresc vertiginos.

Lucrul e benevol și strada e plină de oameni între orele 8—15. Toate săptămînile de lucru sînt mai scurte și sărbătorile respectate cu sfințenie. Producția scade, inflația crește, economia sucombă. Birul propagandei e greu. Bumerangul se întoarce contra celor care practică o popularitate scumpă pe spatele poporului. Trandafirul se apleacă sub povara care-l încearcă.

Ing. N. MĂRINCUȘ

Noi așteptăm mult de la Franța

— Interviu cu domnul Alexandru Herlea, președintele A.D.E.R. —

R.: Toate tentativele de liberalizare a comunismului, de a-i crea o față umană au fost sortite eșecului. După opinia dumneavoastră aceasta ține intrinsec de sistem? Ce trebuie să gîndim în acest context despre revoluția gorbacioviană?

A.H.: Este evident, comunismul are o perversitate intrinsecă și nimic nu ne poate face să credem că ar putea fi reformat. Ca orice sistem integrat nu se poate schimba fără să se dezintegreze. Deși din punct de vedere ideologic este mort demult trebuie să recunoaștem că se menține prin structurile sale și prin oameni. Ceea ce dumneavoastră calificați drept revoluție gorbaciovistă, pînă acum cel puțin, nu a fost decît un efort subtil și admirabil programat de menținere a structurilor existente, adaptîndu-l gustului zilei cu singurul scop de a perpetua privilegiile nomenclaturii existente. Este clar că o democratizare autentică a vieții sociale și a economiei de piață ar semna condamnarea la moarte a acestei clase de privilegiați.

Iată de ce conducerea sovietică practică „pilotajul la vedere" adică navighează adaptîndu-se permanent situațiilor noi încercînd să găsească soluții. Uneori acestea sînt de natură feudală și permit clanurilor, mafiilor și bandelor care se înfruntă să preia diverse sfere ale puterii. Dar întotdeauna este vorba de salvarea structurii.

R.: Dacă luăm de exemplu România, pare clar că această țară nefericită a gustat pînă la fund din cupa amară a totalitarismului. Cum explicați acest fenomen? Ce învățăminte se trag după era Ceaușescu și după primele luni ale noii puteri?

A.H.: România este o insulă latină într-o mare s l a v ă. Deci a existat o dorință de a șterge diferențele, ceea ce intră perfect în logica comunistă. Din acest punct de vedere România era o țară compusă în majoritate din agricultori care prin definiție sînt foarte atașați de tradițiile lor și de o economie de tip liberal. Trebuia deci zdrobită țărănimea română pentru a-i impune un sistem absolut străin naturii sale profunde. După război, erau în România... 330 de comuniști. Alți 600 au sosit pe tancurile sovietice. Sovietizarea nu putea deci să se stabilească decît prin teroare și forță. De la început, Partidul Comunist a devenit un partid al parvenitismului, căruia poporul român i s-a opus la început pînă la sfîrșitul anilor 50 printr-o pasivitate care a paralizat țara. Ca urmare a acestei stări, oamenii s-au înscris în P.C.R. nu din considerente politice sau morale ci pentru a-și asigura un nivel de viață decent. Astfel se explică numărul mare de comuniști la sfîrșitul anilor '50 (peste 3 milioane de membri). Ceea ce trebuie subliniat este că românii *s-au bătut* dar au fost zdrobiți prin teroarea care probabil a fost mai cruntă decît în alte părți, de o intensitate comparabilă cu cea din țările baltice unde 10% din populație a trecut prin Gulag. Este enorm. La o populație de 20 milioane de oameni înseamnă 2 milioane de persoane întemnițate.

Aceste cifre se vor considera cu rezervă: neavînd statisticile exacte dar putem estima în jur a 300 000 morți din închisori. În realitate toată elita din domeniul politicii, economiei sau culturii a fost lichidată. În această țară divizată a putut Ceaușescu să-și așeze puterea de un primitivism total, amestec de comunism ortodox pur și șovinism ridicul și imbecil.

Cît despre primele luni ale noii puteri, vă rog să-mi permiteți o părere nuanțată. Fără îndoială, Revoluția prin ea însăși și răsturnarea lui Ceaușescu sînt elemente pozitive. Nu trebuie însă ascuns faptul că Ion Iliescu și cei care guvernează actualmente la București sînt, ca și clanul lui Gorbaciov de la Moscova, reprezentanții nomenclaturii căreia încearcă să-i salveze privilegiile. Nici Iliescu nici Roman nu intenționează să schimbe lucrurile. El frînează tot ceea ce ar putea să favorizeze o veritabilă evoluție spre un sistem democratic. Se refolosește întreg arsenalul metodelor utilizate la sfîrșitul anilor '40. Aceasta merge de la monopolul statului asupra mijloacelor de comunicare în masă (tipografii, radio, televiziune) pînă la violențe și asasinate (doi dintre militanții noștri au fost asasinați).

R.: Dumneavoastră reprezentați la Paris Partidul Național Țărănesc-c.d. Care sînt mijloacele de care dispune? Care este programul său pentru România anului 1990? Cum vedeți viitorul imediat al țării dumneavoastră?

A.H.: Renăscut la 22 decembrie 1989 el promovează pe plan politic restabilirea statului de drept, libertatea de asociere, separarea puterilor etc. Programul său economic propovădu-

Interviu acordat revistei La Presse francaise din 23 martie 1990.

(Continuare în pag. a 3-a)

Valter Roman

Joi seara, la ora cea mai bună a programului tv., domnul Petre Roman a apărut din nou pe micul ecran. Primul ministru ne-a dat o serie de informații surprinzătoare, dintre care cea mai curioasă ni s-a părut aceea că tatăl domniei sale ar fi fost un antistalinist.

Alții au păreri complet deosebite despre Valter Roman. Și-l amintesc ca pe una din păsările rare de după 23 august 1944, venit de la Moscova odată cu armata străină și făcînd exces de zel în cuvinte și acțiuni mai curînd de ocupant sovietic decît de pămîntean care își apăra nevoile și neamul. După aceea, urmînd mereu linia partidului comunist, Valter Roman a ocupat totdeauna, după cîte ne putem aminti noi, pozițiile cele mai conformiste.

Pe vremea lui Ceaușescu părea mai „aliniat" ca oricînd. La plenara c.c. al p.c.r. din noiembrie 1971, de exemplu, Valter Roman descoperea în expunerea geniului Carpaților „o bogăție de idei și teze care aduc lumini noi asupra unor probleme existente pe plan național și internațional".

Era la numai cîteva luni după mini-revoluția culturală a lui Ceaușescu, și Valter Roman, mare amator de metafore militare, găsea că „focul deschis" de tiran „împotriva rămînerilor în urmă ale frontului ideologic (...) răspunde unei necesități obiective a dezvoltării noastre impetuoase". (Recunoașteți „rămînerile în urmă", „frontul ideologic" și „necesitățile obiective" din limba de lemn a lui Stalin ?).

Tot atunci Valter Roman mai spunea: „Va trebui să întețim lupta noastră, ca ostași pe frontul ideologic, împotriva unor expresii ale gîndirii mistice, iraționale și agnostice (...) împotriva propagării oricăror idei străine". (Recunoașteți, în acest îndemn la ieșirea din Europa, forma tipic stalinistă de apărare împotriva „oricăror influențe străine"?).

Dar Valter Roman nu se oprea aici. El analiza „felul cum au fost primiți (...) noi membri de partid" și susținea, ca un ucenic stalinist un pic cam înrăit, că „aceste primiri s-au făcut cu prea multă ușurință, punîndu-se accent mai mult pe latura profesională a pregătirii celui care intra în partid, și nu s-a insistat suficient asupra profilului politic și moral al respectivului. Noi nu sîntem un partid al specialiștilor din diferite domenii profesionale, ci un partid al clasei muncitoare, al celor mai conștienți oameni din punct de vedere politic" etc. „Așa cum a subliniat, cu deosebită tărie, tovarășul Ceaușescu, criteriul politic este și trebuie să fie, în continuare, factorul hotărîtor". Punerea la ordinea de zi a acestui aspect „reprezintă o contribuție valoroasă a tovarășului Ceaușescu la îmbogățirea teoriei și practicii construcției socialiste, la elaborarea marxismului contemporan" etc. Ca unul cu îndelungată practică politică stalinistă, Valter Roman contribuia la întemeierea cultului personalității, care a făcut ravagii sub Ceaușescu.

Recitind „documentele" acelei plenare a c.c. al p.c.r., începem să ne îndoim că mai cunoaștem sensul cuvintelor. Zilele trecute semnalam aserțiunea domnului Georges Marchais, care se declara și el persecutat în epoca întunecoasă a stalinismului. S-ar zice că staliniștii nu mai sînt cei care s-au opus realmente marelui căpcăun, cu mari riscurile, pe vremea cînd a lupta pentru democrație în țări ca a noastră era tot una cu a merge cu pieptul gol împotriva tancurilor sovietice care ne ocupaseră. În istoria rescrisă încă o dată de comuniști, adevărații antistaliniști devin Valter Roman, Georges Marchais și — nu mai știm cine. Lista rămîne deschisă.

ILIE PĂUNESCU

Minciună, dezinformare, manipulare, violență

LA SATE

Și anul acesta, ca în fiecare an, am mers să petrec Sfintele Paști în satul Izvorul Rece — Vîlcea, alături de părinți și oamenii dragi. Abia ajuns, întrebările au început să curgă din mai multe direcții deodată. Cum a fost? Ce este în București? Cu cine votezi? De ce?

Am ieșit în sat. Cu ocazia aceasta am aflat multe lucruri ce pun pe gînduri. În primul rînd am aflat că în sat există doi „mari revoluționari", Aurel Avram și Damian Semenescu. Primul cu funcție în organizația F.S.N. a orașului Horezu, iar cel de-al doilea, reprezentantul organizației F.S.N. din sat. Mi s-a spus că amîndoi fac drumuri foarte dese la Rm. Vîlcea de unde vin cu tot felul de vești sau, în terminologie curentă, zvonuri, care mai de care mai calomnioase la adresa partidelor istorice și a personalităților lor reprezentative. Dar activitatea dînșilor nu se reduce numai la atît. Nu demult, domnul A. Avram a urmărit, împreună cu o gașcă de „revoluționari" și „apărători ai democrației", un cetățean ce venise într-o mașină cu număr de Cluj și care, după părerea dînșilor, făcea vizite suspecte. Cine putea fi? Răspunsul le-a venit repede: „Ori Coposu ori unul de-al lui care vine să ne aducă moșieri". Urmărirea a durat cîteva ore bune și, pierzîndu-și răbdarea, au dat buzna în casa unde intrase intrusul și din care nu mai ieșea. Gazda, uimită, nu înțelegea ce se petrece, și într-adevăr era greu de înțeles, căci omul care era urmărit nu era altul decît fratele domniei sale, stabilit în Cluj de zeci de ani, și care venise să-și vadă neamurile.

Cel de-al doilea, „șeful F.S.N.-ului" din sat, are alte preocupări. Nu precupețește nici o ocazie spre a strînge adeziuni pentru Front. Aleargă încolo și încoace, spune oamenilor că „Frontul dă pămînt", că Frontul face și drege, că el a fost în revoluție „ce, nu ați văzut la televizor?", iar ceilalți, țărăniștii și liberalii vor lua pămîntul și-l vor da moșierilor, „vor introduce roboți și vor da oamenii afară din fabrici, de vor rămîne șomeri", bașca faptul că le vor vinde străinilor mai înainte. Așa încît ei dacă ar ști că este un țărănist în sat, „l-ar crăpa capul".

Minciuna și calomnia, lipsa de informații adevărate și teama datorată amenințărilor au dus la o derută și o învălmășeală aproape totală în mintea bieților țărani. Ei care sînt locuitorii unui sat cu rădăcini împlîntate adînc în istorie, sat de moșneni, fără boieri, să se teamă tocmai acum de invazia moșierilor? Satul lor, datorită așezării sale montane, a scăpat de infernul colectivizării, iar oamenii au rămas și în perioada comunistă cu pămîntul pe care-l aveau dinainte, mai puțin drepturile din pici și munte ce au fost trecute în proprietatea obștească. Obștească la început, căci mai tîrziu, administrarea lor a trecut în mîna unor cămătari ce, la adăpostul pulpanei comuniste, le administrau după bunul lor plac, însușindu-și drepturile bănești și de proprietar ale sătenilor. După evenimentele din Decembrie, oamenii au cerut „Cartea munților", un registru foarte vechi în care erau trecute drepturile lor, dar cei care profitaseră ilegal de ele înainte aveau tot interesul să nu o dea, să o facă pierdută. Cel mai încisiv tăinuitor al ei este dl. Ion Sinca, perceptor în sat, fost și actual membru în conducerea întovărășirii, făcută și aceasta împotriva voinței sătenilor. Cum a rămas el acolo, ne-o spun tot oamenii. Conducerea actualei asociații sătești s-a făcut prin numiri, nu prin alegeri în Adunarea generală a oamenilor. Sinca l-a numit pe Bădulescu Ion, Bădulescu Ion pe un altul și așa s-a format „conducerea" care distribuie pășunile alpine crescătorilor de animale din sat. Ce este mai interesant e faptul că, deși ar trebui ca hotărîrile să se ia în cadrul adunărilor sătești, dl. Sinca ține ședințe restrînse cu doitrei „invitați" dintre țărani, celorlalți spunîndu-le că nefiind invitați, nu au ce căuta la ședință (?!). Cine invită și cu ce drept, poate o să le spună consătenilor dl. Sinca. Acestea sînt o parte din păsurile oamenilor, oameni ce crezuseră o clipă că va fi dreptate. Terminînd cu ale lor, sătenii începeau să mă întrebe lucruri generale, legate de viața politică a țării, cu o dorință naivă de a verifica cele auzite de ei, „e adevărat că..." era laitmotivul.

DAN SEMENESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Semnul electoral P.N.Ț.-c.d. este OCHIUL!

FEMEI!
MAME ȘI FIICE ALE ROMÂNIEI ETERNE
TINERE!

Voi sînteți frumusețea și sensibilitatea pămîntului românesc!

A sosit și pentru voi ceasul libertății și demnității. Suferințele pe care le-ați indurat în timpul dictaturii comuniste sînt fără egal. Dintre toți cetățenii României, voi ați dus crucea cea mai grea. Națiunea întreagă vă este recunoscătoare pentru eroismul vostru și vă aduce prețuirea și iubirea pe care le meritați cu prisosință.

Omagiind femeia română, PARTIDUL NAȚIONAL ȚĂRĂNESC — creștin și democrat voiește a o pune în demnitatea și condiția sa tradiționale.

PARTIDUL NAȚIONAL ȚĂRĂNESC — creștin și democrat socotește familia, căminul, ca fiind elementul social și spiritual

esențial în societatea românească prezentă și viitoare.

Programele economice și sociale ale PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC — creștin și democrat acordă egalitate deplină a femeii cu bărbatul, precum și o atenție deosebită ocrotirii mamei și copilului, a muncii și creației femeii.

VOTÎND PNȚ-cd. VOTAȚI PENTRU DEMNITATEA FIICELOR ROMÂNIEI NEMURITOARE!

VOTÎND P.N.Ț.-C.D., VOTAȚI PENTRU DEMNITATEA FIICELOR ROMÂNIEI NEMURITOARE!

www.corneliu-coposu.ro

Dreptatea LITERARĂ

ATUNCI ȘI ACUM

După lovitura de stat înfăptuită în ziua de 23 august 1944, viața noastră literară a cunoscut o etapă plină de promisiuni, curînd, mult prea curînd, pulverizate. Speranțelor de înnoire, care cuprinseseră întreaga sferă a societății românești, le-au luat locul dezamăgirea, frustrarea, mînia neputincioasă, și-n cele din urmă catastrofa. Sub semnul începutului euforic au apărut, la fel ca azi (fără a le întrece numărul), gazete vii și publicații beletristice interesante, unele de ținută europeană. Editurilor tradiționale li s-au adăugat altele cu profil modern ce acordau și premii literare. Simultan, a izbucnit glasul unei generații de tineri scriitori cu vederi democratice, „răzvrătita" și persecutată în anii războiului (Constant Tonegaru, Ion Caraion, Pavel Chihaia, Dimitrie Stelaru, N. Steinhardt, Virgil Ierunca, Geo Dumitrescu, Dinu Pillat, Alexandru Lungu, Mircea Popovici, Mihail Crama). Generațiile mai vechi, și chiar foarte vechi, au ținut și ele să-și demonstreze virtuțile creatoare, o vreme amorțite. Reintegrarea în Europa eliberată de ororile nazismului, impunea apropierea de realitățile literar-artistice de care fusesem văduviți datorită unor împrejurări nefaste. Astfel, a crescut interesul pentru literatura nord-americană, aproape exotică în această parte a lumii. Se manifesta interes și pentru literatura franceză de rezistență, numele unor Aragon și Eluard fluturînd cu precădere pe buzele intelectualității de stînga. Nici scrisului sovietic nu i s-a întors spatele: Ilya Ehrenburg era primit în Cetatea lui Bucur cu un triumf exagerat. Astea, în zilele încă dominate de optimism. Partidul de import, pe cît de micuț, pe atît de interesat de cucerirea puterii totale, în căutare de aderenți prestigioși, plătind regește și făgăduind hoțește, a izbutit să ademenească o parte a intelectualității românești. În atari condiții, s-au lăsat trași pe sfoară pînă și marii noștri experți în găinării de tip bizantin. Naivilor și cumpăraților pe arginți grei, totul le părea firesc. Viitorul trîmbițat zgomotos făgăduia nemaipomenita prosperitate, bineînțeles, odată cu izbînda „forțelor progresiste". Dar culturnicii sosiți în urma tancurilor, și care selectau acum semințele realismului socialist, vădeau grabă. **Revista literară** (stipendiată din visteria comunistă), de Paștele anului 1947 reproducea pe pagina întîi **Patimile**, o pictură de Magdalena Rădulescu, pentru ca peste cîteva luni, pomenitul săptămînal să ofere cititorilor numai și numai imagini „sănătoase", de genul **I. V. Stalin stînd de vorbă cu M. Gorki**, basorelief de Mazin. Metamorfozele grotești pe planul culturii țineau pasul cu „consolidarea puterii populare". Lațul trecut prin mierea comunistă începea a se strînge pe grumazul scriitorului. „Arta ori e comunistă, ori nu e nimic", declara Iosif Chișinevschi. Drept consecință, realismul socialist a fost decretat ca unică posibilitate de exprimare artistică! În mare parte, păcăliții, „tovarășii de drum", și-au primit răsplata: marginalizarea, reducerea la tăcere, expedierea în temniță. Primii pași spre genocidul cultural erau săvîrșiți. O seamă de scriitorași, care în perioada interbelică făcuseră simplă figurație, s-au văzut unși maeștri, înconjurați de adolescenți geniali scoși din pălăria scamatorilor ocupați cu propaganda proletcultistă. Pe cînd geniile și conștiințele curate ale scrisului românesc se vedeau umilite și amenințate cu lichidarea fizică, A. Toma era împins în vecinătatea lui Eminescu, iar Th. Neculuță, submediocrul nostru Hans Sachs, investit academician postmortem. O lespede grea căzuse pe sufletul națiunii. În ciuda tuturor opreliștilor draconice, talentul literar, cînd exista, uneori izbutea să-și arate, măcar parțial, disponibilitățile creatoare. Rîndurile aducînd a literatură apăreau la lumina zilei în momentele de „respiro", cu mai puține „campanii". Cît P.M.R.-ul, din rațiuni diplomatice suporta și excepții în concertul derizíunii, o știm — altminterea, rămîneam fără **Cronică de familie** și fără **Moromeții**. În momentele de liberalizare din perioada consolidării domniei butonului Ceaușescu, țesuturile intime ale literaturii izbutiseră să se regenereze rapid, vădind vitalitatea spiritualității românești. Poezia, proza, critica și istoria literară au adus la suprafață o bogată pleiadă de nume noi, refăcînd nu numai puntea cu trecutul, ci aruncînd și una spre viitor. Poezia, în mod special, s-a impus printr-o calitate și prospețime uitate în țări cu vechi tradiții culturale. După ce omul de stat planetar s-a simțit călare pe situație, inspirat de curteni perverși, n-a mai admis decît arta propriei sale proslăviri. Paralel, bîlciul „Cîntarea României" trebuia să desființeze profesionalismul, încredințîndu-i-se și rolul de militarizare a sufletelor. În ciuda celor mai vitrege condiții, scriitorul, refugiat în planul esteticului, a reușit să creeze opere autentice, deseori de excepție. Înfruntînd ofensele și privațiunile culturnicilor „protocroniști", slujitorii scrisului, fie tineri, fie bătrîni, în imensa lor majoritate au refuzat arta encomiastică dusă pînă dincolo de limita suportabilului. Rezistenței pasive și încercării mascate de a divulga opresiunea comunistă, i-au urmat, în cîteva cazuri fericite, înfruntarea deschisă. „Bombele" lui Mircea Dinescu au contribuit substanțial la demolarea dictaturii ceaușiste.

Îndată după Revoluția de la 17–22 decembrie, slujitorii condeiului și-au scotocit sertarele și ascunzătorile încredințînd presei scrierile refuzate ori compuse cu gîndul la zile faste. O mare parte din rîndul acestora, impresionați de mîntuitorul eveniment, și-au schimbat penițele, optînd pentru o meserie la care nici măcar nu cutezaseră să viseze. Autorul de beletristică pură a devenit „din mers" gazetar, și încă de neașteptat talent. Prozatorul Ștefan Agopian constituie un caz revelator. Învățînd din lecția înaintașilor păcăliți, scriitorii români se orientează azi după o busolă neînșelătoare. Extrem de puțini dintre ei — cel puțin pînă-n clipa de față — s-au lăsat ispitiți de chemarea spre împlinirea unei democrații de tip autohton, îndărătul căreia se ascunde fața hidă a perestroikăi. Breasla scriitoricească, perfect conștientă de rolul ei purificator în societate, militează pentru democrația occidentală, singura viabilă, cum a demonstrat-o și continuă s-o demonstreze viața. Reprezentanților spiritualității românești, eliberați de cătușele dogmei, le stau la dispoziție noian de publicații în care pot să-și exprime tranșant părerea, umbra tancului străin de odinioară, pistolul securistului și duhul cenzurii nemaiamenințîndu-le pagina. Sperăm că așa va fi pentru totdeauna. Posibil ca odată cu încheierea alegerilor din 20 mai, condeiele puse în slujba gazetăriei să se întoarcă la literatură. Care este soarta acelei literaturi în confruntare cu greutățile iscate de inevitabila restructurare a economiei, rămîne de văzut. În ce fel va înfrunta ea „opera" de consum și veleitarismul, a și început să frămînte spiritele lucide.

S.P.

Roza vînturilor

Poeți finlandezi

EILA KIVIKKAHO

Portret

În urma ta e marea.
Fruntea îți este brăzdată de riduri,
în mîinile tale îți e o dală de piatră,
o parte din viața ta.
Nervurile mîinilor ți-s asemenea celor din frunză,
peisaj marin, izbe pescărești,
un arc al drumului, gestul tău —
pentru mine e mai adevărat decît tot ce există.
Tu — ești fapta ta, iar fapta ta ești tu.

PERTTI NIEMINEN

Sus, în tavanul grotei cu o mie de Buddha,
este o gaură, ce sufletul să urce spre cer,
marginile ei lucesc de roase ce sînt:
sufletele doldora de karma se căzneau cîndva
să treacă prin ea.
Azi
sufletele-s rara avis,
doar vîntul mai umblă pe-acolo.

TARMO MANELIUS

Glasuri vin și tu deschizi ușa,
auzi vorbindu-se de recitaluri și te gîndești
de ce întotdeauna prunul are nostalgia
dealurilor îndepărtate;
de sub călcîie li se ridică praful,
sînt umaniștii care-și fac promenada.
Pilcurile lor
vin ca lăcustele și inundațiile, pe neașteptate.
Se adăpostește în spatele monumentului tău;
cu ei nu se întîmplă nimic, nimic mai mult
decît cu draperiile și-mbrăcămintea —
treptat se învechesc, atîrnă roase
în cîte un ungher.
Iar tu le vorbești despre păsări și vînt.

În românește de ALEXANDRU IVĂNESCU

Ion Untaru

Cîntec

De la fereastra mea
văd sufletele tuturor oamenilor
Locuiesc
într-o lacrimă suspendată

Case de piatră

Casele de piatră,
din piatra
de la demolarea templelor —
nu au temelie trainică

Doina Uricariu

14 octombrie 1989

Pedalînd pe strălucitoarea bicicletă

altădată parcă mergea cu tine
pedalînd pe strălucitoarea bicicletă
spre rîu
la șase ani un „Diamant" oricît de vechi
e o minune
uriașele roți, uriașele spițe,
ventilul cît capul șarpelui de apă
și de aceeași culoare.

Dumnezeule, ce slabă erai,
grilaj de coaste,
numai ochi, două orbite de foc
și hîrbul sînt lîngă tine,
ghidonul mîngîiat
de parcă-ar fi fost
cornițele ce mijesc în fruntea vițeilor.

CRIMA RELATIVĂ

Ovidius Dexamir este ardelean din Pricodava. Un posibil aliat într-un asalt psihologic asupra Justiției. Îl pun la curent. Îi spun că s-a judecat procesul, îi spun că va fi un recurs. Îi spun că Diodora Nestor are ochii roșii și așteaptă alianțele purității inexistente. Îi spun să ne urmeze.

— Tot nu te-ai săturat să cauți dreptate? întreabă Ovidius Dexamir. Tot nu v-ați potolit și nu v-ați adaptat la realitate?

Îi răspund:

— Vreau să răscolesc în tine țărîna ardeleană. Nu-i puțin. În orice țărînă ardeleană se află o amprentă mistică, plus umbra celor 5.000 de barbari decapitați de Traian drept probă a patriotismului său latin. Vreau să scormonesc țărîna ta ardeleană.

— Ai să găsești acolo ultimul decret cu scumpirea luminii electrice și cu scumpirea cartofilor, și ai să regreți.

Îmi plăcea discuția cu Ovidius Dexamir, el mă stimula să reînviem stilul pierdut al polemicilor elegante din parlamentul român de altădată. Zic:

— Nu te gîndești că fata asta a umblat la toate „forurile", a fost la Tribunalul Suprem, a fost în audiență la C.C.

— Cu experiența mea de bătrîn gazetar, cred că zelul vostru duce într-o fundătură.

— De ce?

— Ori din care parte ai lua-o, duce într-o fundătură. În primul rînd, eu nu-s convins că ei au ucis. Nu mai cred în crima română. Totul se duce de rîpă, pînă și energia crimei. Poporul nostru se retrage în afara istoriei... Asta, vorbind la scară mare. Vorbind la scară mică, despre cei doi hoți mizerabili, îți spun: nu-s sigur că ei au ucis. Poate l-au scuturat puțin să obțină bani, și inima lui a cedat... Nu știu ce s-a petrecut acolo. Dar nu a fost crimă în adevăratul înțeles al cuvîntului, în sensul groaznic. Cei doi făptași sînt niște debili mintali, asta știu sigur. El este un subcortical, l-am cunoscut. Ea, femeia complice, este o troglodită. Deci ei nu sînt niște machiavelici, nu-s oameni care să ducă de nas Justiția... Ca atare, dacă Justiția îi lasă în pace, asta înseamnă că, probabil, nu-i convinsă că ei au ucis.

— Dar s-au adunat probe care acuză.

— Ascultă aici: toți care vin cu plîngeri la mine au impresia că justiția este vinovată, incapabilă, interesată. Toți urlă că au fost victime ale unor erori grosolane. Toți strigă că sînt victimile justiției și vor dreptate!

— Dovadă că e multă sete de dreptate pe pămînt.

— Dar este și o dovadă că există multă confuzie și subiectivism.

— Și toți care acuză justiția sînt subiectivi? Toți se înșală?

— Evident că nu. Din zece, cinci au dreptate. Iar cinci dintre ei mă fac să-mi pierd timpul. Vin cu jalbe. Sper că Diodora și tu n-ați făcut acest complex de victimă, foarte frecvent în societățile sovăitoare și rigide.

— Scepticule Ovidius Dexamir, să revenim! Spune-mi, acești delincvenți trebuiau sau nu arestați măcar 24 de ore, pentru cercetări?

— Da. Trebuiau numaidecît să-i aresteze, mai ales că furtul era dovedit. La noi te arestează și pentru furtul a 100 de lei.

— Și nu te interesează ce se ascunde în spatele unei neglijențe de procedură?

— Nu mă interesează. Nu din lașitate, ci din realism. Văd zilnic oameni care vin să-mi ceară să intervin pentru ei. Ziaristul nu-i un fel de detectiv public. M-am săturat. Am devenit imun la suferință, imun la egoismul patetic al cetățenilor. Faci pe zelosul de zece ori, de douăzeci de ori. Apoi te saturi. Nu-mi mai tocesc nervii cu mizeriile altora... Oboseala mea, oboseala justițiarului e unul din modurile prin care natura se apără de prea multă lege! mai zice el, obosit.

★

Doamna Svetlana, în altă zi, îi spune Diodorei:

— Iartă-i pe ucigașii tatălui tău!

Diodora o privea obosită și fără prieteni. Avea darul celor vitaliști de a simplifica rapid. Lumea era întortocheată, Diodora Nistor avea cearcăne mari, violete.

Oamenii o vedeau mult mai tînără decît era: un copil cu cearcăne mari.

— Iartă-i, spunea Svetlana cea pravoslavnică, o doamnă venită din Basarabia în 1940, aducînd cu ea un nume rusesc și un suflet valah.

— Astă noapte am dormit numai două ore, zicea Diodora.

Diodora se temea să intre în casă, lua barbiturice și tresărea la fiecare zgomot, i se părea mereu că cineva umblă la ușa apartamentului și surubăiește. Sărea, se uita prin vizor, nu era nimeni, sau fusese dar se ascunsese în lift. Diodora se temea de oraș, de țara fără legi.

Țara îi amintea agonia tatălui ei, și ar fi vrut să plece în Suedia. I se părea că în Suedia ar găsi apărare. Simțea că n-are patrie. Patria este locul în care cunoști toate ascunzișurile. Or ea nu știa unde să se ascundă. Simțea că patria ei este Suedia pentru că acolo s-ar putea ascunde bine, bine, să n-o găsească nici un tîlhar. Nu, nu era în stare cum să vorbească despre tertare.

Scrie în *Ghemara*: Greșelile față de Dumnezeu sînt iertate prin rugăciuni de-o zi întreagă și prin postire. Greșelile comise față de oameni sînt iertate doar dacă le îndrepți.

Seara mă găsește obosit și doct. Foarte obosit la Orăștie.

Am aflat destul de multe despre nelegiuirea comisă. Sînt în posesia unor indicii revelatoare. Am chiar sentimentul că știu niște amănunte primejdioase pentru cei care se ascund și pentru cei care fac cercetarea oficială.

Sînt obosit în orașul ideal. Nu mă mîndresc cu ce știu, cu ce aflu. Cu cît aflu mai mult, cu atît mă mîhnesc mai mult. Nu sînt bucuros că pot participa la decizie.

Revin în București. Adică schimb un oraș ideal pe unul real. Bucureștiul e singurul oraș în care sînt liber, pentru să-i cunosc ascunzișurile. Libertatea prăzii înseamnă să cunoască ascunzișul. Bucureștiul e un oraș realist, adică îți dă sentimentul că, la primejdie, ai unde să te ascunzi. E plin de vizuine și păpuriș. În alte orașe n-am probat decît fie primejdie, fie exaltare, adică numai stări anormale.

Mă întreb despre dreptul meu de a judeca. Truda de a afla adevărul este mereu mînită de interdicția biblică de a-ți judeca aproapele. Pentru cine este dată această interdicție? Pentru cei de-o anume înapoiere spirituală, sau chiar pentru înapoierea de a fi om?

Caută absolutul, iar imediat se va îndrepta astfel de la sine! Acesta e preceptul căii mari. Luminează-te pe tine și mult întuneric se va risipi pe lume. Îndreaptă-te pe tine însuți și mult dreptate va fi pe lume. Asta m-ar îndemna să mă țin departe de tragedia de la Orăștie.

M-am întrebat cum ar fi procedat, în situații analoage, un profet, un înțelept, un fericit? — Observ, din **Evanghelii**, că Hristos nu se ocupa de cazuri de aberație genetică criminogenă. Ochiul Său privea întregul. Dincolo de clină, EL îndrepta omenirea îndreptîndu-i și ridicîndu-i pe cei normali. Optimizarea celor normali, bănuim, va limita și anomaliile.

Hristos îi educa doar pe cei educabili.

În ce privește cazurile de etică socială curentă, cazurile de ecarisaj public, memoria evangheliștilor a păstrat doar sentințele Sale clemente. El îi sfătuiește pe oameni să ierte. Să fie nedrept de iertători. El îi avertizează să nu ajungă la judecător. De ce? Poate că în judecătorie, vede o mecanică acționînd împotriva viului. „Ferește-te să ajungi în fața Judecătorului!" zice EL celui păgubit. Evangheliștii n-au atestat că Hristos s-ar fi pronunțat direct în privința crimei. Ci doar zice: întăriți lumina ca întunericul să scadă. Întăriți dreptatea și instinctele bune.

Multe sentințe sacre cu ton relativist.

Dintre cei doi tîlhari răstigniți alături de EL, unul a fost mîntuit, iar altul a rămas sortit iadului. Este imaginea cea mai completă despre relativitatea crimei și a păcatului de moarte. Aceasta este lecția cea Nouă. Din doi tîlhari, unul este mîntuit, altul este lăsat iadului. Mereu, unul din doi tîlhari ai pămîntului are ascunsă în el exigența ancestrală a mîntuirii.

Fragment din romanul **Muntele Calvarului**, 1986, VASILE ANDRU

DOINA URICARIU

Capcane

de vreme ce mi-au răspîndit această faimă
și clevetirea devenea tomei
nimic nu poate să plătească golul
pe care-l adînceau cu locul plin de el.

întîmplă-se prăpastia în care
să cadă toți ce-au pus capcane-n cer
visez că lacrimile sînt doar ochi sub rouă.
că cei ce-și rîd la noi sub drugi de fier
nu vor mai ști de ninge sau de plouă.

sînt vie, ei mai cred că o să pier,
se-mparte adevărul pe din două
și nici chiar jumătatea lui n-o cer
strîngeți minciuna-n mîinile-amîndouă
cumplita zi de azi devine ieri.

Sarea poemelor

CRONICA LITERARĂ

Tipic optzecist, Romulus Bucur cultivă o aparentă sfidare atît față de poezie, în sensul discursului ei consacrat, cît și față de fondul ei presupus sentimental. Sfidare în numele blazării, plictisului, însă și a unei arogante stilate. Poetul e o variantă a lui Pechorin (după cum alte variante sînt colegii săi de promoție.) Cîte versuri, tot atîtea (aproape) strîmbături din nas. Poetica sa devine o artă a grimaselor. Nimic nu-i convine, habitudinile scriptice ca și cele ale vieții curente se cuvin — nu-i așa? — luate peste picior, înlocuite cu rapid creionate caricaturi. Un eroism al negației, dacă privim lucrurile printr-o prismă gravă, un agreabil joc de societate, isteț și elegant, dacă le relativizăm. Dezinvolt, poetul ne oferă spectacolul unei experiențe prematur saturate de sine, incluzînd neîncredere în poem. Drept urmare, acesta este supus unor violente teste de rezistență, izbit, spintecat, strivit, ca o jucărie în mîinile capricioase ale unui copil mare. E drept, autorul culegerii **Literatură, viață** (Ed. Cartea Românească, 1989) nu se revendică, precum alții, de la copilărie ca de la un bun suprem, ci dintr-o junețe năbădăioasă, goliardica. Studenția pe care o evocă e nonșalant livrescă și tendențios existențială. Cu o dulce impertinență, poetul transformă în materie poetizantă cronica măruntă a zilelor și nopților sale (modalitatea e a **Baladei chiriașului grăbit**, trecută prin filtrul deformant al „generației războiului"): „a fost extrem de bogat / în evenimente nesemnificative / pentru cei din jur / cu semnificația / pentru mine neclară / am fost la sibiu / ceea ce a însemnat împăcarea / cu sandu am fost / la coria carissimus magister / ne învață să gîndim semiotic / mi-am picat examenul de 1. r.c. / și am luat 9 în toamnă elisabeta / m-a consolat de faptul că ariadna / mi-l prefera pe călin / și apoi s-a întors la aviatorul ei / am fost la iași -o nouă generație de poeți- / prezentată de laurențiu ulici / la cluj unde am cunoscut-o pe oana / mirosul de mici și zăngănitul halbelor de bere / urcă pînă la mine de la terasa / alăturată mă duc să-mi continui / reveriile în parc sub o salcie / lîngă o cascadă artificială citind / montale contemplînd apusul soarelui" **(anul 1978)**.

Un aer de răsfăț stăruie mai peste tot. E la mijloc un narcisism ce se impregnează cu reprezentări „moderne" metropolitane, cochet în adaptarea sa la o anume scriitură sincopată și familiară, așa cum s-ar orienta după revistele de modă. Renunțarea la „frumusețea" convențională semnifică o defulare, o emancipare. Un „moft" subtil, pe alocuri intertextual, adică de o originalitate provocator diminuată, descinzînd din Geo Dumitrescu și, în genere, din avangarda noastră cu valorile-i succesive, de la Tristan Tzara la Petru Popescu. Declarîndu-se „crescut între tăieturi de reviste / într-o cabină de autocamion", autorul ține a ne anunța tinerește victorios că „fiecare an scurs e o victorie / poezia — flori de cerneală picurată în apă / spre slava femeilor ce le vrei îngenuncheate" și, trecînd (nu, desigur, din exces de modestie) la persoana a doua, că „tot ce ai — un bilet de cinematograf / — o revoltă sau așa ceva / (nu scrii james dean din teama / — conformistă — de a nu fi acuzat / de cosmopolitism)" **(20 & 2)**. Dar cosmopolitismul pulsează în sîngele acestui bard al sfîrșitului de veac, a cărui programatică neseriozitate lunecă pe șinele unei civilizații planetare înnoitoare: „trenul luînd treptat viteză / cu fiecare kilometru / rupîndu-ți cîte o rădăcină" **(duhul crizantemei)**. Notațiile sale au un caracter ultracitadin, un extremism simpatic în sensul determinării lor exclusive printr-un topos. Estetismul lor crispat produce pe alocuri senzația unei stări limită trucate: „o gheară / mergînd pe / circumvoluțiuni ca / pe șanțul unei plăci / de patefon" **(întîlnire de gradul trei)**. Sau: „O, vînătoare de fluturi la marginea autostrăzii!" **(20 & 2)**. Sau: „melancolia acestei după-amieze / derulîndu-se ca banda magnetofonului" **(vineri, după-amiază)**. Sau această poetică înglobată (speculară), precum reprezentația unor bucătari asiatici la Paris sau Berlin, care arată consumatorilor amuzați cum se prepară bucatele: „errata: în loc de «fica lui mcmurphy» / se va citi «fina lui murphy» / greșeala s-a produs din vina autorului / (care în ultimul moment și-a amintit / că ficțiunea nu trebuie lăsată să dea peste marginile / statutului ei de ficțiune) (...) a doua filă: și-a cumpărat / o pereche de pantofi ce nu / trebuie purtați pe vreme umedă / așa că de cîte ori îi încălța / începea să plouă / / se poate continua cu nenumărate / alte asemenea exemple dar / ea nu mai asculta și-a scos / pantofii s-a așezat pe marginea / trotuarului și cînta încetișor: / «să dusă un om sărac / la domnul poticari...»" **(fina lui murphy)**. Tangența cu Mircea Ivănescu e aci de ordinul evidenței, inclusiv prin culoarea pluvială și prin afectarea anglo-saxonă. O culme a snobismului o ilustrează textul intitulat **doc williams**.

Dorința de epatare a lui Romulus Bucur e cu inteligență utilizată, precum un factor unificator. Sub înfățișarea sa de autodisciplinare, de răceală orgolioasă, omul nu-și încape în piele. Dispoziția sa tonică se revarsă unde și cînd poate, păstrînd însă regula jocului: construcția fragil-ingenioasă, cu efect sec. Jocul e cîteodată concis, sub aspectul caligramei, al calamburului („iar poezia e în orice limbă / violon d'encre" — **doc williams**) ori al teribilismului grafic: „NU E neVoie / să-ți scoți și capul / odată cu pălăria" **(nu trageți în pianist)**; „vîn(z)ători de ziare" **(ibidem)**; „Ca(ro) DA (ta) VER(mibus)" **(doc williams)**. Alteori se străvede în scrierea prozaică, abandonată de metafore, descriptivă cu viclenie și revendicativă cu ironie. În astfel de cazuri poezia pare a renunța la sine, imaginarul retrăgîndu-se în spatele gesturilor cotidiene și a figurației umile. E un joc de-a v-ați ascunselea. E un fel de spălare a creierului liric, a cărui pauză de funcționare apare inclusă în mișcarea productivă, conform principiului (tot mai onorabil) de recuperare a deșeurilor: „mustrările de conștiință / din zori cînd nevastă-ta / te trezește plîngînd / că te-a lăsat să dormi / doar ai scris azi-noapte / și ea a stat / la lapte și cînd / a pus sacoșa jos / să deschidă ușa / mîța i-a vărsat laptele / / hotărăști cu siguranța / degetului care scrie / spălămă în praful / de pe capota mașinii / de mîine încep o nouă viață / te scoli de pe scaun / și chiar începi o nouă viață / / pe lîngă gard trece furișîndu-se / umbra unei pisici" **(întîmplare)**. Aidoma tinerilor poeți germani, Romulus Bucur se arată fidel „concretului", gata a „trăi" în loc de a face poezie. Deși s-ar vrea o probă de simplitate, această postură „casnică" nu este străină de vanitatea celui ce-și oferă intermitent trăirea brută drept substitut al creației. Renunțarea la „simboluri" și la „metafizică" reprezintă pe de o parte un puseu de sincronizare **(aceeași atracție a modei)**, pe de alta o comoditate, un confort ce și le acordă creatorul dornic a rămîne în condiția sa medie. O suficiență în plus: „nici nu-i ceva nou pe timpuri / era chiar și un cîntec / dar acum vreau să vorbesc / despre ananas portocale / banane mere pere piersici / cireșe vișine căpșune / — eventual sub formă de compot — / strînse cu grijă peste ani / și despre cum ne adunăm / toată familia în jurul mesei / în noaptea de anul nou / ca un melc în cochilie / ne luăm de mîini și / renunțăm la metafizică / și la simboluri / și ne bucurăm / că trăim" **(salată de fructe)**. Dar pentru a nu cădea pradă simplei consemnări, platitudinii de jurnal dezlănțuite (ucenicul vrăjitor a stîrnit forța oarbă a realului), poetul își ia fără zăbavă măsuri de apărare. Întrucît calofilia și sentimentul pozitiv sînt excluse din start, rămîn figurile urîtului, ale respingerii. Barocul sarcasmului e produs în formule absolut remarcabile. Umbra lui Ion Caraion le atinge crutătoare, căci ele mustesc de seve proprii: „starurile căpătaseră apucături plebee / erau mai ușor de imitat" **(Adio, La Axiopolis)**. Sau: „să umpli cu muzică / golul dintre cuvinte? / vine seara și ești mai / lipsit de apărare / ca o frunză" **(poet (încă) tînăr)**. Sau: „e primăvară sufletu-i / un cîine legărit / ce cu greu și-a rupt / lanțul" **(ibidem)**. Sau: „seara asta cu cerul clar / plin de stele / are ceva inefabil pînă și / în mirosul abatorului de păsări **(însemnare a călătoriei mele la capătul orașului)**. Sau: „o luciditate ca un ochi ce privește soarele / fără să clipească / și în loc să lăcrimeze vomită" **(ca și cum aș sta de vorbă cu duhul meu)**. Așadar o plantație de mici purătrăsnete prin care se scurge emoția indezirabilă, compromițător omenească. Un delir poetic de forme prozaice. Cinismul constituie sarea poemelor lui Romulus Bucur.

GHEORGHE GRIGURCU

Muzica rotativelor

În predeschiderea Adunării generale a Uniunii Scriitorilor (18—21 aprilie a.c.), o *Scrisoare deschisă către Emil Cioran*, semnată de criticul, prozatorul și nu în ultimul rînd polemistul Alexandru George, în *Contrapunct* (nr. 15, din 13 aprilie a.c.) zgîrie cicatrici proaspete, pe marginea conferirii titlului de membru de onoare al Uniunii, celebrului eseist francez de origine română: „S-ar zice că actuala conducere a Uniunii vrea să lege destinul unui grup masiv de scriitori compromiși în mare măsură de apartenența profundă la un regim abominabil de Dvs. și de alte personalități care, peste graniță, au desfășurat în ultimele decenii o activitate de alt sens, în multe privințe exact contrară. Chiar dacă Dvs. nu ați avut atitudinea așteptată și dorită de mulți români, ea nu poate fi corelată de aceea a unui grup de comuniști, încît acceptarea de onoruri din partea lui are de ce să mire pe oricine". Execuția ocupă întreaga pagină a unsprezecea a revistei!

Un alt eseist-filosof de notorietate, C. Noica, învie sub pana lui Adrian Păunescu (*Europa*, nr. 1, aprilie a.c.), cu asemenea sublimități notate de reporterul adolescent, prin 1988: „Istoricii noștri au falsificat trecutul, au spus că noi am fi stat mereu în calea răutăților. Nu-i adevărat. Sîntem în unghi mort, sîntem singura țară din Europa care nu a fost bulevard. Noi am fost întotdeauna lăsați în pace, nu am fost făcuți pașalîc. Geograficește, nu sîntem în calea nimănui. Sîntem neinteresanți". Gînduri inspirate sihastrului din Păltiniș de vizita lui Adrian Păunescu, care revine, astfel, în lumina rampei, în numita revistă, ce nu trebuie confundată cu periodicul liberal. Chipul hirsut, cu privire rasputinică din mijlocul paginii e chiar al poetului. Și el semnează o scrisoare deschisă, în care aduce la cunoștință tuturor celor care i-au făcut rău — înainte de 22 decembrie și după — că îi iartă, mai mult, culpa lor fiind atît de gravă, îl roagă pe bunul Dumnezeu să îi ierte și el. (Dar cu noi care, la propriu și la figurat, nu i-am făcut nici un rău, cum rămîne? Nu ne-ar putea ierta și pe noi?). Apoi, în spiritul cunoscutei sale modestii: „Am rămas în țara mea, în ciuda faptului că am fost curtat de multe puteri reale ale lumii, pentru că am crezut că e nevoie de mine aici". Nu i s-ar cuveni bardului măcar un jilț de senator? Chiar într-acolo bat lucrurile, în coloanele publicației *Hercule*, de la Băile Herculane, sub titlurile: „În săptămîna mare poetul Adrian Păunescu s-a hotărît să existe" (nesemnat), și „Fenomenul Păunescu" și „Răspunde Adrian Păunescu". Graba de a nu întîrzia difuzarea atleticului periodic a provocat renunțarea la corectură: din pricina rîndurilor sărite și încurcate, *Hercule* nu se poate citi!

Din paginile *Europei* mai aflasem și cît de departe merge convertirea lui A.P.: îl iartă pe un an de zile și pe adversarul de antări, Eugen Barbu! Ceva ne îndeamnă să ghicim că într-un număr apropiat al revistei vom admira și portretul d-lui E. Barbu, purtînd o stufoasă barbă și mustăți pe oală. Cu o roză la butonieră...

Cum să nu fii, atunci, de acord cu titlul articolului semnat de Eugen Uricariu, în *Luceafărul* (nr. 12, 13 aprilie), „Democrație tristă"?

Emoționantă apariția, la aproape 45 de ani de la proiectul inițial, a revistei sibiene *Euphorion*. Radu Stanca și Ion Negoițescu se opriseră, în 1946, la numele titlului frumoasei Elena și al lui Faust — din cea de a doua parte a capodoperei goetheene. În sumarul numărului unu: poezie: Ana Blandiana, Dinu Flămînd, Grete Tartler, Ion Pop, Mircea Cărtărescu, Dumitru Chioaru, Iustin Panta. Mircea Ivănescu semnează o amplă proză, Ion Negoițescu, Cristian Moraru, pagini de critică. Într-o foarte inspirată prezentare grafică, revista mai conține o inovație: rubrica *Paginii germane* (lirică de Astrid Connerth, Christel Ungar) în versiune bilingvă. Cu totul îndreptățită, deci, urarea lui Ștefan Augustin Doinaș: „Sibiul de astăzi, iată, se simte în stare să-l viseze din nou pe Euphorion; cîțiva tineri de talent își asumă, odată cu tipărirea acestor pagini, pariul pe care fiecare artist îl face cu arta sa și cu epoca sa. Fie ca exuviile noastre, asemenea armurii unui erou căzut în luptă, asemenea hainelor inspirate ale lui Euphorion, să le modeleze statura și să le apere puritatea sufletului".

La numărul 3, *Discobolul* din Alba-Iulia răspunde acelorași înalte exigențe. Menționăm, între multe altele, reluarea studiului din anul 1938 al lui Vintilă Horia (din *Gîndirea*), intitulat „Despre un spirit european", precum și interviul luat de Aurel Pantea P.S. Andrei Mureșanul, arhiereu vicar al episcopiei de Alba-Iulia.

O revenire la numărul trecut al paginii noastre: poeziile datate, de V. Voiculescu, sînt inedite și ne-au fost comunicate de dl. ing. Stroe Constantin Slătineanu el însuși talentat poet și, de asemenea, compozitor. Îi mulțumim pe această cale.

SEVER

www.corneliu-coposu.ro

Duminica Tomii

„De nu voi vedea, și de nu voi pune mîna" (Ioan 20, 25)

Ne aflăm astăzi în a opta zi de la Învierea Domnului, în duminica numită în grai bisericesc Duminica Tomei. Toma numit în Sfintele Evanghelii „Geamănul", cunoscut în vorbirea de toate zilele, cu totul eronat, „Toma necredinciosul".

Sfîntul Toma făcuse parte din numărul celor doisprezece ucenici, trăise împreună cu ei vreme de trei ani și jumătate în preajma lui Iisus ; îi ascultase învățăturile, îl văzuse săvîrșind minuni de natura celor pe care nimeni nu le mai săvîrșise pînă la El, și îi cunoscuse sfîrșitul tragic de pe dealul Golgotei. Ca toți ceilalți ucenici, era și el încredințat că totul se sfîrșise cu privire la Iisus, odată cu moartea și îngroparea Sa.

Se pare că era o fire deosebit de sensibilă, gata să trăiască cu întreaga sa făptură durerile și suferințele altora, mergînd chiar pînă la sacrificiul suprem. În această înfățișare ni-l prezintă Sfînta Evanghelie după Ioan, cînd — aflîndu-se știrea despre moartea lui Lazăr din Betania, prietenul lui Iisus și prietenul tuturor ucenicilor — Toma rostește cuvintele care zdrobesc pînă astăzi orice suflet omenesc : „Haidem să mergem și noi și să murim cu el" (Ioan 11, 16).

Evanghelia duminicii de astăzi ni-l prezintă pe Sfîntul Toma sub cu totul altă înfățișare. Se petrecuse minunea Învierii lui Iisus. În chiar zorii zilei de Înviere, Iisus fusese văzut de sfintele femei mironosite, pe Maria Magdalena o și strigase pe nume în preajma mormîntului și o oprise să-i sărute picioarele. Către amiază, călătorise alături de Luca și de Cleopa pe drumul spre Emaus, descoperindu-se acestora că este El abia în clipa cînd a frînt pîinea și le-a dat să mănînce, precum odinioară la Cina cea de Taină (Luca 24, 18—32). În lipsa lui, se întîlnise cu toți ceilalți ucenici (fără Iuda vînzătorul, care se spînzurase) și cutremurați, aceștia îi spuneau într-un singur glas : „Am văzut pe Domnul !", dar el Toma tîrzielnicul le răspunde : „Dacă nu voi vedea în mîinile Lui semnul cuielor și dacă nu voi pune mîna mea în coasta Lui, nu voi crede" (Ioan 20, 25). Sînt cuvintele care au făcut să se spună despre acest apostol : Toma necredinciosul.

Dar a fost El cu adevărat un necredincios ? Să nu gîndim aceasta niciodată ! Necredincios, viclean și trădător a fost Iuda Iscarioteanul, dar apostolul Toma niciodată.

El a slujit toată viața cu credincioșie pe Iisus Mîntuitorul. Nu l-a dezamăgit niciodată. Și fericită clipa în care a spus : „Vreau să văd și să pipăi", deschizînd pentru toate timpurile și pentru toți oamenii calea empirică senzitoră, calea faptei drept criteriu al adevărului. Ne închinăm Ție, sfinte apostol Toma, că rostind cuvintele : „Vreau să văd și să pipăi", ne-ai deschis ochii să nu ne încredem în spusele oamenilor, ci să cerem de la ei, în domeniul moral mai ales, fapte concrete, care să stea la temelia adevărului vieții.

Aceasta ne-a învățat sfîntul Toma cînd a spus : „Vreau să văd și să pipăi". N-a fost un necredincios, ci un realist, un empiric.

Preot S. DIMANCEA

De ce ne temem?

Rînd pe rînd, structurile și simbolurile vechiului regim sînt demontate, se prăbușesc, se dezintegrează. Statuia lui Lenin din fosta Piață a Scînteii din capitală a dispărut după cîteva zile de muncă (cu adevărat entuziastă !). Încă un simbol al unui experiment istoric ratat a pierit. Se poate oare spune același lucru despre mentalitatea pe care a creat-o și a alimentat-o timp de cîteva decenii acest experiment ?

Dacă într-o seamă de structuri ale societății răspunsul pare a fi afirmativ, mișcarea cea mai lentă se produce într-o sferă de mare însemnătate : cea economică. După aproape trei luni de la Revoluție, o analiză lipsită de prejudecăți dovedește că, de fapt, NIMIC NU S-A SCHIMBAT : Aceleași repartiții, aceleași „apeluri călduroase" ale întreprinderilor beneficiare către furnizorii lor, aceleași nerealizări de plan, aceeași birocrație, chiar și aceeași „grijă" a legiuitorului ca nu cumva — Doamne ferește ! — inginerul ori economistul să cîștige mai mult decît muncitorii (mai puțin, da, e voie).

Desigur, nu ar fi posibil ca un mecanism osificat, hipercentralizat și neeficient să se transforme, peste noapte, într-unul elastic și funcțional. De altminteri, șansele pe termen scurt sînt cu atît mai reduse, cu cît nu numai mecanismul de reglare a producției este depășit, ci — mai ales — însăși structura acesteia, sub povara unei evoluții absurde, maligne în ultimul sfert de veac.

Dar, dincolo de aceste date ale realității economice, se poate remarca, în momentul de față, că ideile novatoare își fac cu greu loc, că sînt numeroși cei care — chiar dacă nu o recunosc — sînt încă pradă clișeelor demagogice cu care au fost intoxicați timp de patru decenii. „Acum, cînd fabricile sînt într-adevăr ale noastre", „Noi nu ne vindem țara", „N-avem nevoie de exploatatori" și multe altele asemenea nu sînt de fapt decît argumente ale ceaușescului — pe cît de sterile, pe atît de absurde. Înainte de a purcede la o remodelare a economiei naționale este nevoie ca societatea, în ansamblul ei, să fie în stare să se elibereze de prejudecățile care încă o macină și să accepte că economia de tip socialist duce — mai devreme sau mai tîrziu — la faliment. Mai devreme — atunci cînd tarele intrinseci sistemului sînt exacerbate pînă la grotesc de o conducere dictatorială exercitată de un paranoic semianalfabet. Mai tîrziu — atunci cînd o conducere mai înțeleaptă încearcă să „grefeze" unele organisme ale pieței pe „trupul" economiei socialiste, întîrziind — dar nu împiedicînd ! — sfîrșitul. (O dovadă ? În Uniunea Sovietică, după mai bine de cinci ani de „perestroika", pămîntul și alte mijloace de producție vor putea trece în proprietatea oamenilor — „parafînd" eșecul reformei în cadrul sistemului).

Cu toate acestea, există încă temeri, ale unor largi pături ale populației, legate de pericolele și dezavantajele unor schimbări radicale în economie. De ce ne temem ? De polarizarea veniturilor ? Într-adevăr, viitorul este al eliminării egalitarismului — ca pîrghie de stimulare a interesului personal. Raportul între salariul minim și cel maxim va crește, vor fi, probabil, în cîțiva ani, și destui milionari — idee care, să recunoaștem, ne sperie pe noi, îndoctrinați cu „echitatea socialistă". Dar, oare, pînă acum, exista, cît de cît, echitatea atît de mult trîmbițată? În afara activiștilor de tot soiul, privilegiații „de drept" ai sistemului, penuria tot mai accentuată de mărfuri a făcut ca o întreagă categorie de profitori (vînzători, bișnițari, traficanți de influență și alții) să obțină venituri fabuloase fără a produce nimic și fără a plăti statului vreun impozit. Or, într-o economie a liberei concurențe și inițiative, cine vor fi noii îmbogățiți ? Cei care vor produce mărfuri deficitare pe piață, cei care vor valorifica mai bine resursele materiale, cei care vor aplica noi soluții de producție, cei care vor munci mai bine. Toate aceste categorii de producători vor contribui la satisfacerea nevoii sociale și vor plăti impozite, care, și ele, vor participa la bunăstarea generală. Cît despre profitorii la care m-am referit ceva mai sus, ei sînt un efect al penuriei, nu o cauză, deci vor dispărea o dată cu ea.

De ce ne mai temem ? De șomaj ? Dar el a existat tot timpul, chiar la dimensiuni alarmante, numai că problema era, ca atîtea altele, tratată cu un dispreț suveran. Acum, eliminarea unor unități și redimensionarea unor întregi ramuri dezvoltate haotic vor aduce, probabil, o sporire temporară a șomajului. Aici trebuie să intervină statul : nu prin dispoziții obligatorii de angajare a oamenilor repartizați de la oficiile forțelor de muncă — ci prin organizarea și subvenționarea unor cursuri de calificare și recalificare a muncitorilor ! Cu cît mai repede, cu atît mai bine !

De ce altceva ne temem ? De „capitaliștii exploatatori" ? Cred că în locul unor savante dizertații despre inconsistența unor asemenea temeri, este cît se poate de sugestivă o butadă care circula nu de mult : În Europa occidentală, bărbatul se trezește la ora 7, la un mic dejun consistent, bea o cafea, se urcă în mașina proprie și se duce la întreprinderea unde este exploatat. La noi, soția se trezește la 5, soțul la 5 și jumătate, dimineața beau un ceai și fug să prindă tramvaiul care îi duce la întreprinderea unde sînt... proprietari, producători și beneficiari.

Concluzia ? Una singură : după ce Revoluția a răsturnat dictatura, a venit vremea să-l învingă și pe cel cuibărit insiduos în capetele noastre.

EUGEN RĂDULESCU

CITIȚI ȘI RĂSPÎNDIȚI ZIARUL DREPTATEA

Onoarea funcției și dezonoarea persoanei

Privind cu satisfacție instantaneele telefotogenice ale primirii premierului provizoriu al României de către regele Juan Carlos al Spaniei, îmi ziceam împăcat că în fine guvernul român punea capăt unei serii de insuccese și de minusuri pe linie de politică externă, mai ales după absența la cele două reuniuni internaționale recente, de o importanță extremă pentru revenirea noastră în concertul european. În lipsa Londrei, Bonnului, Romei și a Washingtonului, Madridul venea ca o sensibilă revanșă. Mergem la neamurile de departe ! Suntem din născare romani, bădica Traian ne este comun. Prim-ministrul ne asigură că am semăna cu spaniolii și la temperament, ceea ce ne bucură. Noi la o margine, ei la alta a Europei, — ce simbolică acoladă a romanității europene ! Dar vizita la Curtea spaniolă a premierului provizoriu ! Un eveniment și o ocazie de reflecție pentru destinul politic românesc ! Dl. Petre Roman a preferat Spania, nu ca să-și facă de lucru pentru un week-end pascal, ci pentru că această monarhie constituțională europeană este astăzi una din țările democrației autentice pe bătrînul continent, și poate fi unul dintre partenerii majori ai efortului românesc de ieșire din falimentul lăsat de dictatura comunistă. Cine mai bine decît însuși domnia sa știe că regele Spaniei este un monarh democrat, care a instaurat pacea în țara sa și a vegheat la întronarea democrației, după moartea lui Franco, fiind iubit de poporul său. Înțelepciunii și clarviziunii regelui i se datorează stabilitatea internă într-o Spanie atît de minată de comunismul și terorismul interetnic. Înșiși comuniștii spanioli de astăzi, cîți au mai rămas după putrefacția finală a ideologiei chiar și în varianta cosmetică a eurocomunismului, colaborează cu regele, sunt deci promonarhici. Dl. prim-ministru trebuie că mai știa și de prietenia dintre gazda sa regală de la Madrid și regele Mihai, ceea ce contează mult în refacerea capitalului de simpatie și de bunăvoință de care țara noastră are nevoie pentru a ieși din izolarea în care a lăsat-o regimul comunist, ca pe o insulă pustie în Europa !

Dînd dovadă de o inabilitate greu de explicat, — dacă nu cumva a fost vorba de o regie electorală —, guvernul provizoriu, însă, a întîmpinat acest eveniment de seamă al politicii sale externe, cu două gesturi funeste și compromițătoare. Pregătind vizita la un rege, refuză unui alt rege, prietenului regelui-gazdă, vizita particulară în țara sa natală, al cărui cetățean este cu acte în regulă, recunoscut chiar și de legislația comunistă. Comunicatul se dă chiar în ziua în care regele Mihai trebuia să sosească. Motivația anulării vizei este neconvingătoare, și explicațiile oferite opiniei publice, de către același demnitar, au fost dezmințite de casa regală. Întrebat, ulterior, ce crede d-sa, despre statutul monarhic în România, în speță despre regele Mihai, dl. Petre Roman, spre stupoarea generală a dat un răspuns à la Brucan : monarhia și regele sunt **relicve** ale trecutului. Bineînțeles, premierul român are dreptul la opinie, dar s-o debiteze în calitatea oficială în care trebuia să dea mîna cu un alt rege, la care nu mergea ca la o altă **relicvă**, pusă în picioare de națiunea spaniolă, mi se pare una dintre cele mai indecente acte de diplomație europeană a actualului cabinet de tranziție. Ce rost mai avea atunci surîsul inocenței calculate al d-lui prim-ministru ? Și totuși așa ceva am mai apucat în comportamentul diplomației comuniste, cînd paranoicul primea surîzînd vizita liderilor creștin-democrați din Occident, iar înlăuntrul țării demola bisericile și ardea cărțile de cult ; se plimba cu social-democrații străini și își strîngeau mîinile, iar pe social-democrații români îi urmărea și la cozile pentru cumpărarea pîinii ; cerea să fie primit la Versailles, iar la București nu permitea măcar debilului **l'Humanité** să se vîndă la chioșcuri !

A declara că regele Mihai este o **relicvă**, este convingerea d-sale. Premierul provizoriu socotește legală și constituțională decizia luată la Moscova, de tătucul părinților săi, îndeplinită cu pistolul în mînă de Andrei Vîșinski, cu concursul comuniștilor educați tot acolo într-un spirit bolșevic antiromânesc ! Dar cu ce drept decide în numele unui popor care nu a fost consultat niciodată dacă a fost de acord cu hotărîrea lui Stalin și a acoliților săi de la București ? Premierul român susține un dictat al lui Stalin, nu o voință a poporului român. D-le, Petre Roman, este posibil să dați dreptate samavolniciei istorice ? Avem în suflete rana ce ne-a lăsat-o dictatorul dement, prin declarația de la Chișinău, pentru a fi în grațiile lui Brejnev, recunoscînd pactul Molotov-Ribentrop privind ocuparea Basarabiei și a Bucovinei de Nord !

Știți, d-le. prim-ministru, că forțarea regelui Mihai de a abdica s-a efectuat pentru că altminteri nu-și putea instaura comunismul dictatura sa. Atîta timp cît a fost o monarhie constituțională, guvernul trădătorului Petru Groza a fost înfrînat în atîtea acțiuni antidemocratice. Gulagul comunist s-a constituit numai după abolirea monarhiei ! D-voastră, stimate d-le. prim-ministru, care sunteți un occidental, prin naștere, nu un occidentalizat, știți, sunt convins, adevărul despre ce a însemnat instituția monarhică în România ! Regele Carol identificîndu-și domnia cu epoca dobîndirii Independenței, regele Ferdinand cu realizarea României Mari, regele Mihai cu salvarea României în 1944... Nu știți dv. ce a însemnat Curtea Regală pentru Vasile Alecsandri și George Enescu. Nu cunoașteți istoria Fundației Regale Universitare, actualul complex ars cu napalm de teroriștii comuniști, a Fundației Regale pentru literatură și artă, a marilor opere literare și științifice, tipărite cu bani din caseta palatului, a înființării de aziluri, leagăne de copii, instituții de cultură, biserici, spitale, a așezămîntului Vatra Luminoasă pentru nevăzători, a stipendiilor substanțiale date Teatrului Național, Academiei Române, Universității, Conservatorului Regal de Muzică etc., etc.

Regele voia să-și revadă pămîntul natal, să se întoarcă într-o vizită, nu să rămînă și să vă concureze la alegeri.

Venea să se închine înaintea mormintelor de la Timișoara și de la Curtea de Argeș. Nu venea să ne ia nimic, d-le. prim-ministru. Nu-l aduc tancurile ...americane, sau germane, și nici nu ne amenință cu sovromurile. Nu vine să vă ia fotoliile, domnilor. El vrea să vină nu pentru a vă vedea pe dv. ci pentru a-și revedea țara ! Cum să-l numiți, d-le. Petre Roman, relicvă pe cel pe care doriți să-l primiți în casă, mai ales că ați întreținut și contacte oficiale strînse ?

Înaintea moralei, mai corect spus a imoralei care guvernează culisele vieții politice, există o morală și o etică a demnității noastre ca ființe umane !

Funcțiile facilitează onoruri, dar Onoarea nu este exprimată decît prin corectitudinea comportamentului nostru.

MARIN BUCUR

Recurs la metodă

Lenin obținuse de la început rezultate spectaculoase în acțiunea de demolare a vechilor structuri și impunere a altora noi, ce aveau rolul de a înlocui dictatura țaristă prin cea zisă „a proletariatului". O dictatură se substituia alteia, și oamenii noului regim își desăvîrșeau Victoria, nimicindu-i pe oamenii vechiului regim. Pîrtia politică creată părea deci că-i rezervă lui Lenin posibilitatea unei lungi guvernări, dar cel care s-a opus a fost destinul, căci Lenin bolnav, a trebuit să se țină, în ultima parte a vieții, departe de miezul acțiunilor. Un vacuum de putere se umple însă imediat, și Stalin s-a așezat pe tronul lui Lenin, în ciuda unor încercări deja neputincioase ale acestuia de a-l opri.

Primul pe care Stalin l-a jumulit, făcîndu-l să-i sară fulgii, a fost tocmai Lenin, și era imperios necesar pentru Stalin ca Lenin să fie bun de saftea. Pe pielea lui Lenin, Stalin a experimentat, pentru ultimii doi ani de viață ai aceluia, un principiu ideologic pe care l-a aplicat apoi pe rînd multor adversari — și, în permanență, acelei entități complexe numite popor : TE APĂR PE TINE ÎNSUȚI.

Stalin va reprezenta un „salt calitativ" : va desăvîrși structurile noii dictaturi, iar oamenii la a căror nimicire sau reducere la tăcere va trece vor fi tocmai oamenii **noului** regim, începînd cu — acum neajutoratul — Lenin.

„Comunismul învingător" este în mod expres comunismul lui Stalin, pentru simplul motiv că, dacă pregătirea și înfăptuirea revoluției din noiembrie 1917, precum și punerea bazelor tiraniei comuniste se datorează în primul rînd lui Lenin — îndelungata domnie i-a dat lui Stalin posibilitatea să-și pună prioritar marca asupra mersului comunismului și să-și lege numele de suita multor victorii. Comunismul lui Stalin este cel care a făcut colectivizarea forțată, cel care a făcut industrializarea forțată, cel care a combătut devierile ideologice — în care erau cuprinse, de fapt, atît disputele de doctrină și strategie din conducerea partidului, cît și, în număr infinit mai mare, orice manifestări de nesupunere, în sfîrșit, cel care a înghițit după război o bună parte a Europei, unde a instaurat „democrația" socialistă. Guvernele impuse aici, precum și în alte părți ale lumii, au fost înarmate cu ideologia comunismului stalinist — **model infailibil**, și aceste guverne au rămas profund staliniste, **în primul rînd în metodologic**, chiar după demascările pe care le-a inițiat Hrușciov, sînt și în acest moment și nu vor avea cum să nu fie nici în viitor.

Șefii comuniști — unici stăpîni ai țărilor pe care le-au condus — nu puteau accepta să li se riposteze, să dea în vreun fel socoteală de tot ceea ce, „pentru binele poporului", întreprindeau, neîncetat, împotriva DUȘMANULUI COMUN. Dictatura proclamată „în numele proletariatului" a fost o cursă perversă în care s-au prăvălit toate clasele, inclusiv proletariatul, iar omul de rînd și-a pierdut pîinea, libertatea sau chiar viața. Astfel, s-a probat la fiecare pas ideea că DICTATURA ÎNCĂ NU ÎNSEAMNĂ SĂ FII LOVIT PE NEDREPT, CI ÎNSEAMNĂ CĂ, ATUNCI CÎND EȘTI LOVIT PE NEDREPT, NU TE POȚI PLÎNGE NIMĂNUI CU SORȚI DE A ȚI SE FACE DREPTATE.

Sub paravanul sloganurilor egalitariste, s-a edificat implacabil una dintre cele mai nemiloase dictaturi — aceea a unui grup de privilegiați, nomenclatura, acționînd de pe pozițiile ierarhiei partidului, sub protecția unui aparat de represiune diabolic organizat, ale cărui cadre erau alese pe principiul : NU AVEM NEVOIE DE OAMENI NEPĂTAȚI ÎN JURUL NOSTRU, CI DE OAMENI CARE S-AU COMPROMIS ODATĂ CU NOI ȘI PE CARE NUMAI FAPTUL CĂ NOI NE VOM MENȚINE ACOLO UNDE SÎNTEM ÎI PUNE LA ADĂPOST DE A DA SOCOTEALĂ. Unii împreună cu ceilalți — nomenclatura și aparatul de represiune — au organizat, bineînțeles „în numele poporului" și „pentru binele poporului", miile și miile de asasinate, puse la adăpostul subterfugiului : CRIMĂ COLECTIVĂ NU ESTE CRIMĂ, CI ACȚIUNE DE PEDEPSIRE...

Nu am menționat aceste lucruri de dragul istoriei, ci în ideea că ele trebuie mereu evocate și bine cunoscute. Cunoscute și recunoscute ! Urma lor să fie identificată de la primele manifestări ! Istoria trebuie mereu evocată ca o oglindă în care să ne privim chipurile, ca să vedem ce trebuie să fim și ce trebuie să nu mai fim. Să identificăm deci acolo arătările zilei de astăzi, obsedați de grija de-a nu îngădui reintoarcerea coșmarurilor. Și să ne gîndim că eroii n-au murit ca din sîngele și gloria lor să se producă „emanația" comunismului, experimentat ca „neocomunism" sau ca „democrație originală". Nu mai vrem nici un fel de comunism, chiar dacă, domnilor, intenționați să ne convingeți că ceea ce ne oferiți e cu totul altceva : că aceluia vechi i-ați pus tichie de mărgăritar. Oricum i-ați zice și oricum ați încerca să-l travestiți, îl recunoaștem : în primul rînd pentru că vă recunoaștem pe dvs., domnilor, că tot la vedere v-ați ținut și înainte, și tot în față, apoi recunoaștem structurile, pe care le apărați cu înfocare, ca să nu se subrezească sistemul și mai recunoaștem metodologia, pe care ați verificat-o în atîtea zeci de ani, în care au domnit minciuna și violența. Recunoaștem cum ne dați unora sau altora cîte-un dușman comun, cum închideți ușa celor, ce vin să bată în ea și cum închideți gura celor ce nu vreți să fie auziți, recunoaștem oamenii pătați pe care-i adunați tot mai strîns în jur și recunoaștem cum vă puneți chezași să ne apărați de noi înșine.

ODATĂ NUMIȚI APOSTOLII UNUI POPOR, ȘTII CUM O SĂ-ȚI PRIVEASCĂ OCHII OAMENII PE CARE-I VEI ÎNTÎLNI. Domnii aceia s-or fi gîndit la asta ? Poate da, și tocmai de aceea se străduiesc ca — deocamdată — să se dea cît mai puțin în vileag. Să-i privim dar în ochi, silindu-i să-și tragă privirea în lături în fața ochilor noștri demascatori !

CRISTIAN TIBERIU POPESCU

Alba Iulia — Sala Unirii 1918

Pentru democrație și pluralism

(Urmare din pag. 1)

mas din ea, folosește, spre a se putea menține o atmosferă de teroare, de toate nuanțele, dintre care teroarea psihologică se situează la loc de frunte. Printre victimele acestei terori se află înșiși membrii neregretatului P.C.R., terorizați de propaganda F.S.N., care le prezintă un viitor sumbru în situația în care țara s-ar îndrepta spre o democrație pluralistă deosebită de „democrația originală".

Foștii membri „cotizanți" ai P.C.R., în majoritatea lor necomuniști, siliți de grija zilei de mîine sau minuiți de propaganda regimului să adere la partid, nu pot fi manipulați de noua firmă a tovarășilor din guvern. Un om poate fi mințit o dată, poate și a doua oară, dar nu la infinit.

Membrii fostului P.C.R. nu au fost comuniști cu excepția unei minorități selectată în nomenclatură, îmbuibată, aprovizionată cu de toate, din plin, de la magazinele gospodăriei de partid.

Desigur, între un fost membru de partid, obligat să adere la P.C.R., sufocat de povara sufletească dată de această apartenență și care răsuflă ușurat, odată scăpat de ea, căutînd să-și desfășoare activitatea profesională sau civică fără apăsarea apartenenței obligatorii la un anume partid, și un P.C.R.-ist dispus să se transforme în bătăuș „electoral" din nostalgie după viața de huzur pierdută, este o mare deosebire. Însă cînd se strigă „Jos nomenclatura" nu sînt vizate numai anumite personalități. Pentru că nu există o nomenclatură onerosă și „personalități" din nomenclatură care incomodează. Există o singură nomenclatură a fostului P.C.R. din care unii s-au declarat „dizidenți", „marginalizați" și alte astfel de titulaturi la modă. Aceștia din urmă s-au autoconsiderat „emanația revoluției" pe care de fapt au furat-o spre a se pune în slujba unui comunism de tip nou, „cu față umană", „original" etc., etc. Acești „tovarăși" nu pricep că fantoma comunismului a rămas fantomă, că aberanta teorie a lui Marx s-a dovedit falsă. Falimentul comunist a fost demonstrat de experiența făcută prin jertfirea milioanelor de oameni în peste 70 de ani și pe diferite meridiane ale globului.

Mulțimea membrilor P.C.R., acea mulțime care nu aparținea nomenclaturii, conține însă, din fericire, puțini, foarte puțini oameni pe care dispariția comunismului nu i-a trezit la realitate. Ei mai cred, mai speră, mai visează la timpurile cînd huzureau, fără să muncească. Fără nici o meserie utilă, sau cu una proforma, pe care nu au practicat-o niciodată și deci la care nu se pot întoarce, strigă prezent la apelul „personalităților" din vechea nomenclatură, metamorfozate în „emanații" ale revoluției. Ei, acești puțini membri P.C.R. de rînd, sînt manipulați de neocomuniștii din „Frontul Salvării personale", cum ar putea fi mai corect numit F.S.N. Din rîndul lor se recrutează bătăușii, cizmăgarii care devastează sediile partidelor, asasinii adversarilor politici, pentru că atîta înțeleg ei din democrație. Așa au fost educați. Și atîta știu să facă. Este meseria lor. Și oamenii o practică, o pun în slujba patronului. Patronul plătește, pe el îl servesc.

Acești oameni sînt puțini. Dar fac mult rău. În primul rînd fac mult rău celorlalți foști membri ai P.C.R., celor de bună credință, acelora care au fost siliți să intre în partid, dar care odată scăpați de această „calitate" își dau silința să contribuie la viața democratică a societății.

Oare cei mulți și buni nu-i pot înfiera pe cei puțini și răi, să zicem printr-o atitudine publică ? De ce niște deșeuri ale societății să-și pună stigmatul asupra unor oameni care nu aderă la principiul violenței, caracteristic hitlerismului și stalinismului ?

Sau poate „nomenclatura emanată" are interese, ca manipulînd această minoritate agresivă, să creeze o atmosferă ostilă celeilalte părți, majoritare și neagresive, cu scopul de a destabiliza, de a asmuți oprobriul nemeritat, asupra ei și a întreține în acest fel o stare de tensiune, în societate din care să poată profita.

Încetați, „tovarăși" de la ziarul „Dimineața", să mai numiți lichele pe foștii membri obligați a se înscrie în P.C.R., astăzi aderenți la pluralismul democratic ! Renunțați, tovarăși, să vorbiți de vînătoarea de comuniști ! Oamenii de valoare rămîn oameni. Cu timpul o pot demonstra. Greșeala este posibilă. A te menține în greșeală este rău. Lăsați pe cei rătăciți în P.C.R. să se reintegreze în societate și dați-le posibilitatea în timp, să-și arate demnitatea ! Respingeți pe agresori și nu-i mai asmuțați împotriva societății ! Faceți rău tuturor. Inclusiv celor, în numele cărora vă erijați în apărători.

Protestul proiectanților de reactoare nucleare continuă

În după-amiaza zilei de 19 aprilie în fața Ministerului Energiei Electrice a avut loc un protest (al treilea) al reprezentanților colectivului de cercetători din Institutul de Reactori Nucleari Energetici București — compartimentul proiectare. După cum ne-a informat domnul Horia Mocanu din grupul de inițiativă, această acțiune, sprijinită și de sindicatul I.R.N.E., are drept scop obținerea autonomiei institutului, inclus de M.E.E. în cadrul I.S.P.E., institut specializat în centrale clasice și rețele electrice. Participanții la protest susțin că prin măsura luată se amestecă competentele, se diluează responsabilitățile și se minimalizează importanța poluării mediului ambiant. Menționăm că I.R.N.E. se ocupă de proiectarea și urmărirea punerii în practică a unor instalații de la centrala atomoelectrică Cernavodă. Din lozincile purtate de participanți :

FĂRĂ SPECIALIȘTI, CERNAVODĂ VA FI UN NOU CERNOBÎL !

OPINIA OAMENILOR MUNCII NU MAI CONTEAZĂ NICI DUPĂ REVOLUȚIE ?

FOȘTI CONDUCĂTORI AI I.N.C., A.N.M., I.S.P.E., I.R.N.E., DEMIȘI DUPĂ 22 DECEMBRIE, DECID ACUM ÎN MINISTER !

DESCENTRALIZARE, NU INSTITUT MAMUT !

OPRIȚI MANIPULAREA PRESEI ! OPINIA PUBLICĂ TREBUIE INFORMATĂ !

Ministerul Energiei Electrice a refuzat pînă acum să satisfacă cererile acestor specialiști. De aceea organizatorii ne-au informat că protestul va continua ; nu este vorba de o grevă, prezența a 30—40 de persoane (plecate de la institut cu bilete de voie în interes personal și reprezentînd doleanțele celor circa 1 000 de salariați, neafectînd activitatea I.R.N.E.

ALEXANDRU GANEA

Precizare : Uniunea VATRA ROMÂNEASCĂ, filiala București, ne roagă să precizăm că nu a semnat PROCLAMAȚIA apărută în săptămînalul Partidului Unității Democratice, „MESAGER" nr. 6, din care „DREPTATEA" a reprodus o bună parte la 20 aprilie 1990.

Minciună, dezinformare, manipulare, violență

(Urmare din pag. 1)

vul fiecărei întrebări. Din felul cum puneau problemele mi-am dat seama cît sînt de dezinformați, că totul ajunge acolo pe dos și în favoarea frontului. Zvonurile locale și ambiguitatea știrilor prezentate de RTVRL duce la erori mari în opțiunea lor politică. Cu mirare am aflat că pentru dezinformare se practică unele mijloace — incredibile, dar adevărate — ce trec neobservate unora datorită obișnuinței lor cu anumite situații din trecut.

Astfel, cînd, în cadrul „inițiativei" TV de a prezenta personalități politice, oamenii s-au așezat cu interes în fața televizoarelor spre a-l vedea și asculta pe dl. Coposu (vorbit de rău și calomniat de liderii locali ai F.S.N.-ului), brusc s-a întrerupt curentul pentru o oră și jumătate, în toată comuna. **E o practică**, cred, nouă și foarte la îndemîna dezinformatorilor. E trist că prin aceste practici — „defecțiuni intimolătoare și în timp" — le este luată oamenilor posibilitatea de a-și putea face singuri simpatii politice.

Foarte important

Anunțăm marele public că începînd chiar de astăzi se pot face abonamente, în număr nelimitat, la ziarul „DREPTATEA". Abonamentele se fac atît la factorii poștali, cît și la oficiile poștale. Orice refuz va fi anunțat redacției.

Asociația culturală „Pro Basarabia și Bucovina"

Informează că pe data de 23 aprilie 1990, ora 18, va avea loc în sala mare a Palatului Republicii, concertul ansamblului „LĂUTARII" din Chișinău cu Nicolae Sulac, Valentina Cojocaru, Lidia Bejenaru, Nicolae Ciobotaru, conducerea Nicolae Botgros.

Biletele se găsesc la casa Sălii Palatului.

Noi așteptăm mult de la Franța

(Urmare din pag. 1)

iește întoarcerea la proprietatea privată, la libera inițiativă și la alte caracteristici ale economiei de piață. Ridică drepturile omului la nivel de principiu. În același timp promovează echitatea și protecția socială (drept de lucru, indemnizații de șomaj etc.).

Partidul regrupează deja mai multe sute de mii de aderenți (mai mult de 500 000 la 15 martie 1990) din care mulți sînt tineri. Aceasta îl face să fie cel mai important partid din România. Este prezent în toate județele și reprezentanții locali se ocupă de organizarea în prima etapă a alegerilor legislative de la 20 mai 1990.

Atît la sediul central cît și la filialele locale se resimte o lipsă cruntă a mijloacelor necesare pentru răspîndirea programului, ideilor candidaților și, în general, îi lipsesc mijloacele ducerii campaniei electorale. Aceasta constituie un handicap față de F.S.N. care regrupează membrii fostului partid unic (comunist) de la care a preluat cvasitotalitatea mijloacelor.

Sîntem ținta F.S.N.-ului care duce o campanie bine coordonată de calomnii, minciuni, amenințări permanente din partea unei poliții politice care se menține în continuare. De aceea liberalizarea este iluzorie. Gîndiți-vă că tatăl lui Petre Roman era în fruntea departamentului care a devenit nucleul poliției politice și că eminența cenușie a Frontului, Brucan este un fost stalinist care și-a schimbat culoarea numai pentru că a căzut în dizgrația lui Ceaușescu. Acești oameni pretind să ne dea lecții de democrație. Mai trist este să vedem că oficialitățile franceze, care din motive geopolitice rău înțelese, sau influențate și de vechii demoni (alianța cu comuniștii), acceptă minciunile actualilor conducători de la București, ignorînd total opoziția românească. În schimb, opoziția franceză a sesizat adevăratul chip al Frontului și toți conducătorii ei au ținut să îl primească pe președintele P.N.T.-c.d. în timpul vizitelor sale în Franța.

Acesta este un fapt deosebit de important, pentru că România este o țară de cultură franceză. Franța este sora mai mare către care se îndreaptă speranțele noastre. Pentru noi a fost întotdeauna o țară model al cărui exemplu dorim să-l urmăm. Noi sîntem francofoni, francofili și de cultură franceză. Dar în același timp România este o șansă pentru Franța și o parteneră privilegiată în est. În sfîrșit trebuie reamintit că lumea liberă are o datorie către țările din est care au fost vîndute lui Stalin la Yalta și că bunăstarea și liniștea lumii libere au fost plătite cu sîngele și nefericirea acestor țări est europene.

Generozitate britanică în lupta SIDA

Am fost foarte mișcat atunci cînd am vizitat o secție SIDA pentru copii la spitalul de boli infecțioase „Colentina". Mișcat văzînd cei 28 de prunci, dar și uimit de excepționala lor îngrijire atît de personal autohton cît și britanic. Cele patru infirmiere calificate — „trained nurses" — sînt aici de trei săptămîni și vor mai sta, lucrînd cot la cot cu asistentele și doctorii români, această perioadă fiind concediul lor de odihnă.

În saloane abundă jucării multicolore și articole medicale. Pe un afiș scrie: „Îmbrățișează-mă". Doamna TERESA SAUNDERS mă roagă să-i traduc în românește. Doamna ANNE MC NICHOLAS, care locuiește într-un orășel de lîngă Manchester, văzînd că mă mir după ce a sărutat pe frunte un copilaș, îmi explică, zîmbind ușor, că îngrijind, sărutînd un bolnav nu-i nici un pericol de infecție. Discut cu d-na Saunders: „E adevărat că sînteți membră a organizației Health Aid, dar de ce ați venit să lucrați aici? Mulți au crezut că doar aduceți ajutorul". Îmi răspunde: „Am fost foarte emoționată cînd am privit la TV copiii români infectați cu SIDA. Dacă homosexualii, cei care își fac injecții cu droguri etc., au partea lor de vină, acești prunci sînt inocenți; în timpul calamităților adică război, foamete, boli, ei sînt cei mai năpăstuiți. Un bolnav nu are nevoie numai de medicamente dar, în egală măsură și de alinare. Privirea, mișcările, glasul blînd ai celui care îl îngrijește îl fac să sufere mult mai puțin. I-am spus: „Sînteți o femeie extraordinară. Totuși, ce-a spus familia? Soțul, de exemplu. N-ați avut probleme?" „Ehei, domnule, am copii mai mari decît mătale. Au fost de acord. Mai mult decît atît, mi-a spus că e de datoria mea să plec". Discut și cu tînăra JANE HOLMES: „Sînteți foarte frumoasă, domnișoară... nu ați avut probleme cu prietenul privindu-l atîta timp de absența dumneavoastră?" „Da' de unde? și oricum, logodnicul meu mă așteaptă".

O altă tînără, dra MIRANDA WETLIN e foarte concentrată în timp ce hrănește cu biberonul un bebelus de vreo două luni. N-o mai deranjez.

Directorul spitalului, dr. STREINU, un tînăr de numai 33 de ani îmi spune: „Femeile acestea sînt formidabile; spală pe jos; schimbă de scutece copii, îi îmbăiază, le dau o îngrijire exemplară, ele fac totot".

O abordez din nou pe dna Saunders: „Dvs aveți și puneți în practică un adevărat concept al caritățil?" Îmi răspunde: „De aceea sînt infirmieră. Filosofia, credința mea înseamnă să alini spiritual suferințele semenilor".

Dna McNicholas, co-fondatoare a două societăți de caritate (SRN, SCM) mă roagă să scriu despre faptul că le-ar mai trebui o mașină de spălat; cea adusă de ele din Lancashire, Anglia nu mai face față.

Le-am mulțumit pentru acești siropi luminoși de umanitate dați unor ființe nevinovate condamnate pieirii.

AURELIAN LAZU

Fiți mărinimos, restituiți casetele

La recenta întîlnire a dlui Răzvan Theodorescu cu reprezentanții grupului public pentru controlul TVR, s-au rostit întrebări incomode — expresie la modă la Televiziune — chiar acuzatoare, s-au dat răspunsuri mai mult sau mai puțin acceptabile, s-a purtat o discuție-dialog dacă vreți, dacă socotim că au existat două părți —, despre care dorim să credem că va avea efecte reale și, hai să spunem și constructive.

În cursul ei s-au aflat două lucruri care pînă în acel moment nu erau cunoscute. Dacă despre primul din ele, acela că dl. Doru Braia se întîlnise la Televiziune cu dl. președinte al TV, exact la ora la care era acuzat că ataca o femeie în piața Unirii (!?!) nu ne vom ocupa acum, — în schimb pe cel de-al doilea va trebui să-l tratăm cu cea mai mare atenție. Este vorba de o desvăluire pe drept cuvînt stupefiantă. Două casete cu un interviu al regelui Mihai acordat d-lui Mitterand (nu președintele), se pare deosebit de interesante și aflate la un moment dat la Televiziune... au dispărut. Pentru că, n-o să credeți, le-a luat inefabilul-domn fost președinte al TV Aurel Dragoș Munteanu, și bineînțeles a plecat cu ele în... Statele Unite, peste ocean unde ca răsplată a marilor servicii aduse a fost uns reprezentant al României la Națiunile Unite.

Motivul acestei subtilizări este evident, împiedicarea vizionării lor, dacă i-ar veni cuiva ideia să le ruleze sau dacă aceasta se va cere, — cum se întîmplă acum.

La fel de evident apare acum, iluminat și mai puternic de acest episod, rolul dumisale la TV și trebușoarele cu care se ocupa pe acolo. Nici mai mult, nici mai puțin, decît primul factor de cenzură a tot ceea ce nu ar fi fost pe placul sau nu ar fi putut conveni „Conducerii Superioare". Și mai clar acuma, nu? Cu toate negările și dezmințirile furibunde și în pofida tuturor jurămintelor de corectitudine. Mai trist e că, din nenorocire, probabil că acesta să fie profilul ideal și nemodificabil al șefului Televiziunii Române.

Oricum însă nu este de priceput cum și-a permis să-și însușească două casete ca din propria sa avuție și pînă la urmă cum de a fost lăsat să înfăptuiască această veritabilă sustragere din ceea ce reprezintă în sensul propriu al cuvîntului, avutul public (nu obștesc, căci din acela era un lucru obișnuit pentru nomenclatură).

Iar în cazul acesta trebuia să se precizeze ce demersuri s-au făcut, doar a trecut deja un timp, pentru a se reintra în posesia casetelor dispărute. Să considerăm că nu s-a întreprins nimic sau că s-a recurs doar la solicitări amicale și dulcege? Cu un răufăcător? Atunci cînd există metode mai adecvate, cazul fiind, fără dubiu, de competența organelor polițienești se procedează cu mănuși sau se profilează o aplanare.

Nu ne rămîne atunci altceva de făcut decît să-l rugăm și noi: domnule A.D. Munteanu fiți mărinimos și restituiți casetele.

Dar credeți că le va da?

IOAN FRÎNCU

• ȘTIRI INTERNE • ȘTIRI INTERNE •

Pe baza unei hotăriri a secretariatului Prezidiului R.S.F. Iugoslavia, începînd cu data de 20 aprilie, ora 24,00, turiștii români ca și cei din alte țări est-europene, Ungaria, Cehoslovacia, Polonia, URSS, Mongolia sînt obligați să schimbe la intrarea în Iugoslavia 200 dolari (S.U.A.) în dinari. Sînt scutiți de asemenea schimburi valutare copiii sub 14 ani persoane care dețin permis de mic trafic cu această țară, cetățenii aflați în interes de serviciu, diplomații, turiștii din grupurile organizate de O.J.T. cu servicii plătite, precum și cei care trec în tranzit, avînd o asemenea viză.

La Timișoara a continuat procesul intentat împotriva unor foști lucrători ai securității acuzați de acte teroriste comise la Timișoara în perioada 16—25 decembrie 1989. Este vorba de 21 de persoane acuzate de complicitate la genocid, favorizarea la genocid și alte infracțiuni. Procesul, început în 2 martie, a continuat vineri cu ascultarea martorilor acuzării în cazul inculpatului Vevercea Iosif, fost ofițer de judiciar cu gradul de maior, care se află pe banca acuzaților, în rîndul celor 21, dar care este judecat și separat pentru săvîrșirea infracțiunii de omor calificat, el deschizînd foc de mitralieră asupra unui grup de manifestanți și ucigînd un tînăr de 18 ani.

Curtea a hotărît suspendarea procesului, fixînd un termen de reluare pe data de 7 mai, ora 9,00.

(ROMPRES)

SPORT

• **Astăzi etapa a 24-a a diviziei A de fotbal cu meciurile**: Dinamo — Jiul; „U" Cluj — S.C. Bacău; Steaua — Petrolul; Inter — „Poli" Timișoara; F.C. Argeș — Corvinul; Farul — Sp. Studențesc și F.C. Bihor — Universitatea Craiova.

• **La campionatele internaționale de gimnastică ale României de la Ploiești**, primul titlu de campion a revenit la individual compus reprezentantului nostru Marius Gherman.

• **La Sibiu, campionatele internaționale de sărituri în apă pentru juniori, în bazinul Olimpia.** (I.f.)

• ȘTIRI EXTERNE • ȘTIRI EXTERNE •

ZIUA PĂMÎNTULUI

WASHINGTON — La 20 de ani de la lansarea sa oficială, circa 130 de state ale lumii vor marca, duminică, Ziua Pămîntului printr-o serie de acțiuni menite să atragă atenția asupra gradului atins de poluare pe glob. La sediul O.N.U. din New York un grup de 42 astronauți din 14 țări vor participa la o serie de acțiuni între care o expoziție de fotografii ale Pămîntului luate din spațiul cosmic, din care rezultă clar că în ultimii 20 de ani efectele poluării s-au multiplicat. De asemenea, datele existente relevă că pînă și în cele mai îndepărtate locuri ale globului — cum ar fi Polul Sud sau munții Himalaya — există probe evidente ale modificării echilibrului ecologic, ca urmare a deversărilor de substanțe și gaze nocive, a ploilor acide, a altor factori de poluare.

INSURGENȚII SALVADORIENI CONTINUĂ OPERAȚIUNILE

SAN SALVADOR. — Potrivit informațiilor furnizate din San Salvador de agențiile de presă străine, detașamente ale Frontului Farabundo Marti pentru Eliberarea Națională (F.M.L.N.) au efectuat — în departamentul Usulutan — o serie de operațiuni soldate cu distrugerea rețelei de electricitate. Această acțiune se înscrie în campania F.M.L.N. orientată spre subminarea principalelor obiective economice și militare ale guvernului lui Alfredo Cristiani — transmite agenția TASS.

APRECIERI CEE PRIVIND CONFERINȚA DE LA WASHINGTON

BRUXELLES. — Conferința desfășurată săptămîna aceasta la Washington privind efectul de seră nu a făcut decît să pună în relief modul diferit în care nord-americanii și vest-europenii abordează problematica mediului înconjurător, a declarat comisarul CEE pentru mediu, Carlo Ripa di Mena, care a calificat reuniunea drept un eșec.

El a arătat că, avînd în vedere problemele ce privesc întreaga omenire, precum efectul de seră și schimbările climatice, țările cele mai dezvoltate și cele mai direct vizate sînt încă foarte departe de o înțelegere asupra modului de a acționa în această privință, a spus el, adăugînd că reuniunea nu a fost bine pregătită și a urmărit mai degrabă o reflectare cît mai bună în mass-media decît rezultatele concrete.

SPĂLAREA BANILOR

BONN — Germania Federală a hotărît pedepsirea prin lege a spălării banilor „murdari" proveniți din traficul de stupefiante și alte infracțiuni, ca și a achiziționării de bunuri folosind astfel de fonduri, a declarat ministrul vest-german al finanțelor. În acest scop, se vor lua măsuri ca: examinarea operațiunilor financiare ale clienților provenind din țări în care nu se iau măsuri împotriva spălării banilor; identificarea persoanelor avînd depozite bancare de minim 100 000 mărci și flexibilizarea secretului bancar în cazurile în care este vorba de operațiuni financiare suspecte.

DESCHIDEREA LUCRĂRILOR CONGRESULUI P.C. DIN LITUANIA PE PLATFORMA P.C.U.S.

VILNIUS — Astăzi se deschid la Vilnius lucrările celui de-al 21-lea congres al Partidului Comunist din Lituania pe platforma P.C.U.S., transmite agenția T.A.S.S. Delegații urmează să confirme din punct de vedere organizatoric scindarea comuniștilor lituanieni, care a avut loc de facto pe 20 decembrie 1989.

Actualul congres urmează să elaboreze, de asemenea, politica partidului pentru perioada următoare, care nu se anunță deloc ușoară, în condițiile în care conducerea Lituaniei privește acest partid drept „o organizație a unui alt stat".

Desfășurarea congresului se are în vedere în trei etape. În prima fază delegații vor face o analiză a situației politice din republică și vor alege organele de conducere ale partidului. În etapa a doua vor fi elaborate propunerile în vederea desfășurării celui de-al 28-lea congres al P.C.U.S. și vor fi aleși delegații la acest forum. Cea de-a treia etapă se va desfășura după începerea congresului al XXVIII al P.C.U.S.

GREVĂ CONTROLORI AERIENI

PARIS. — Traficul aerian a fost considerabil perturbat vineri în Franța, în urma grevei lansate, la chemarea a trei sindicate de ramură, de către controlorii de zbor, informează agenția France Presse. Cea mai afectată a fost compania „Air Inter", ce asigură, în principal, cursele interne și care a fost nevoită să anuleze circa jumătate dintre acestea. În total, aproximativ 1 000 de zboruri interne și internaționale au fost suspendate, sau amînate din cele 1 400 cîte se înregistrează zilnic pe aeroporturile din regiunea Parisului.

PRESIUNI ASUPRA LUI BUSH PRIVIND LITUANIA

WASHINGTON. Senatorul R. Kasten (republican) i-a cerut președintelui George Bush să anuleze întîlnirea la nivel înalt pe care urmează să o aibă anul acesta cu Mihail Gorbaciov, în cazul în care liderul sovietic nu va pune capăt presiunilor economice împotriva Lituaniei. În prezent președintele Bush se consultă cu șefii statelor aliate pentru a da un răspuns adecvat la presiunile economice ale U.R.S.S. împotriva Lituaniei, informează agenția EFE, citînd purtătorul de cuvînt al Casei Albe.

BAKER DESPRE CONFLICTUL U.R.S.S.—LITUANIA

WASHINGTON. La scurt timp după ce declarase în Congres că, prin măsurile îndreptate împotriva Lituaniei, U.R.S.S. își periclitează negocierile comerciale cu S.U.A., secretarul de stat american, James Baker, a avut o convorbire telefonică cu omologul său sovietic, Eduard Șevardnadze, căruia i-a reafirmat poziția sa, a declarat purtătorul de cuvînt al Departamentului de Stat M. Tutwiler, informează agenția France Presse.

PARLAMENT LITUANIAN

MOSCOVA. Parlamentul Lituanian s-a întrunit, vineri după-amiază, într-o ședință cu ușile închise pentru a studia criza provocată de blocada energetică a Uniunii Sovietice împotriva Lituaniei, a anunțat Biroul de presă al parlamentului, citat de AFP.

Vicepremierul lituanian, Algirdas Brazauskas, a lansat vineri dimineața un apel în favoarea unui „compromis" cu Moscova, apreciind că republica baltică nu va putea rezista multă vreme blocadei. Un număr de deputați i-au adresat vii critici, refuzînd orice compromis în ce privește independența Lituaniei, a precizat Biroul de presă. (ROMPRES)

TELEGRAMA

Excelenței Sale Vytautas Landsbergis, președintele Lituaniei

Domnule președinte,

În aceste clipe de cumpănă pentru națiunea Lituaniană vă rugăm să primiți din partea Asociației culturale „Pro Basarabia și Bucovina" mesajul nostru de solidaritate frățească.

Fiind animați de aceleași aspirații spre libertate și independență, salutăm și sprijinim declarația de independență a Lituaniei.

Pace și prosperitate poporului Lituanian!

Președintele Asociației culturale „Pro Basarabia și Bucovina"
NICOLAE LUPAN

Secretar general
VALERIU GRAUR

Caleidoscop sportiv

• La începutul lunii aprilie sînt vîndute peste 85% din biletele pentru cele 52 meciuri ale C.M. de fotbal din Italia. Aceasta reprezintă circa 2 500 000 de bilete, în valoare totală de 145 milioane mărci R.F.G. Mai sînt disponibile 300 000 de bilete, pînă la desfășurarea meciurilor din perioada 8 iunie — 8 iulie 1990 (R.E.L.)

• Cu prilejul Campionatului mondial de fotbal, municipalitatea orașului Cagliari (Sardinia), unde se vor disputa meciurile grupei F, va organiza un festival artistic ce va cuprinde: expoziții, concerte de muzică ușoară, un maraton al dansului etc.

• Fostul internațional italian Sandro Mazzola este de părere că pentru calificarea în semifinalele Cupei mondiale de fotbal cele mai bine plasate ar fi formațiile Italiei, R.F. Germania, Argentinei și Braziliei. În schimb el nu crede de loc în posibilitățile echipei Olandei, mai ales dacă va absenta Gullit. În ce privește formația U.R.S.S, aceasta riscă să se epuizeze încă din meciurile grupei preliminare, cu adversari puternici.

• Ministrul italian al sportului și turismului, Carlo Tognoli, și-a manifestat o oarecare neliniște în ceea ce privește stadioanele din Neapole, Florența și Milano, aflate în reconstrucție și al căror gazon este cvasi impracticabil pentru o competiție de talia Campionatului mondial. Ministrul a cerut organizatorilor să ia urgent măsuri adecvate.

• În perioada campionatului mondial de fotbal, compania „Avion service", de la Rovato, va organiza transporturi pentru suporteri cu avioane taxi între cele 12 orașe ce vor găzdui Campionatul mondial. De asemenea, vor circula, în același scop, Elicoptere-taxi care vor putea ateriza și decola chiar din apropierea stadioanelor și a centrelor de presă.

• Într-un interviu publicat de cotidianul „Badische Zeitung" din Freiburg, antrenorul echipei de fotbal a R.F. Germania, Franz Beckenbauer, a declarat că lotul pe care îl va selecționa pentru „Coppa del Mondo" nu va conține nici o surpriză. „Dacă acei 25—26 de jucători pe care îi am în minte se mențin în stare fizică bună pînă la turneul final, nu am probleme, iar surprizele nu vor exista". Cu toate acestea „Kaiser Franz" a refuzat să anunțe lista fotbaliștilor pe care „îi are în minte".

• Serviciile poștale italiene au pus în vînzare mărci filatelice dedicate Campionatului mondial de fotbal Italia '90. Mărcile au imprimate cele 24 de formații participante plus vederi cu stadioanele unde vor avea loc meciurile turneului final. O serie completă de 36 de mărci va costa 26 400 lire italiene (în jur de 20 dolari).

• Stadionul „San Siro" din Milano a fost închis pînă la debutul Campionatului mondial de fotbal în ziua de 8 iunie, cînd va avea loc partida inaugurală, pentru refacerea gazonului.

Operațiunea va fi efectuată de o firmă canadiană specializată.

• Președintele Comitetului Internațional Olimpic, Juan Antonio Samaranch, și-a etalat preocuparea în legătură cu Jocurile Olimpice de la Barcelona, orașul său natal, din 1992, declarînd că „nu voi înceta să am acest aer preocupat decît în ziua închiderii competiției".

Pe de altă parte, președintele CIO a spus că în ce privește concursurile ecvestre nu s-a luat nici o hotărîre, maladia care afectează primăvara Spania punînd sub semnul întrebării disputarea acestora în orașul catalan.

• Cu 10 puncte din 12 posibile, tînărul mare maestru francez Joel Lautier (17 ani) a terminat victorios în turneul zonal de șah de la Lyon.

• Cea de-a 43-a ediție a competiției cicliste internaționale Cursa Păcii se va desfășura, în perioada 8—17 mai, pe traseul Berlin — Magdeburg — Pisen — Slusovice — Bielsko Biala, în 11 etape însumînd peste 1 500 km. Și-au anunțat participarea pînă în prezent cicliști din Anglia, Italia, Belgia, România, Olanda, U.R.S.S., Franța, Columbia, R.D. Germană, Cehoslovacia și Polonia.

• Arbitrul italian de fotbal Antonio Joannes, în vîrstă de 36 de ani, a decedat, cu un minut înaintea începerii reprizei a 2-a a meciului pe care-l conducea în campionatul italian regional de fotbal dintre formațiile Pezzare (lîngă Brescia) și Costorio. Pe timpul pauzei, Joannes a intrat într-un colaps, datorat unui infarct miocardic.

• Portugalia va găzdui ediția din 1991 a Campionatului mondial de fotbal pentru juniori, în perioada 14—30 iunie, a anunțat Ribeiro Nagalhaes, președintele Federației portugheze de fotbal, după consultări cu reprezentanți ai F.I.F.A. și ai firmei Coca-Cola, principalul sponsor al competiției.

• Uniunea Europeană de gimnastică a atribuit organizarea Campionatelor europene feminine din anul 1992 orașului francez Nantes.

• Președintele Federației Internaționale de Fotbal (FIFA), Joao Havelange, și-a exprimat, în cursul unei vizite întreprinse la Lisabona, convingerea sa că viitoarele reglementări propuse forumului fotbalistic mondial, printre care divizarea meciurilor în 4 reprize a cîte 25 minute fiecare, ar putea fi aplicate la Campionatul mondial de fotbal din 1994, ce va avea loc în S.U.A. O hotărîre definitivă urmează a fi luată de către Comisia executivă și de arbitraj a F.I.F.A., bineînțeles cu acordul celor 168 țări membre ale acestui organism sportiv.

• Fostul campion suedez de tenis, Bjorn Borg, va trebui să plătească daune în valoare de 10 milioane de coroane suedeze creditorilor firmei „Bjorn Borg Invest", care a dat faliment, a anunțat un purtător de cuvînt al tribunalului din Stockholm.

Abuzuri electorale

„M-au lovit, mi-au smuls insigna P.N.Ț. din piept. Poliția nu mi-a primit reclamația."

Relatează Mihai Conțiu, membru în Comitetul de inițiativă P.N.Ț.-c.d. Baia de Aramă, județul Mehedinți: **„Totul a fost cum a fost pînă în momentul cînd am început să pun afișe, iar cetățenii au venit să se înscrie în organizația locală a P.N.Ț.-c.d. Oamenii F.S.N.-ului ne-au vopsit reclamările locuințe cu vopsea mare. M-au amenințat cu moartea. Mi s-au cerut, sub amenințare, bani. Au fost sparte vitrinele cu afișe P.N.Ț.-c.d. Și eu, și soția mea, medic stomatolog în Baia de Aramă, am fost amendați pe motiv de tulburare a ordinii publice. Dumitru Titerlea, șef de coloană auto, m-a amenințat cu moartea. Același Titerlea și barmanul Matei Vasile, feseniști înrăiți, m-au lovit și mi-au smuls insigna P.N.Ț. din piept. Am făcut reclamație la poliție, dar n-au vrut să-mi dea nici măcar număr de înregistrare. Totuși, acest caz a fost dat pe mîna plutonierului Mielușelu care m-a chemat și mi-a spus să las lumea în pace. Plecăm din Baia de Aramă, domnule, nu se mai poate trăi, ne paște moartea! Primăria n-a luat nici o măsură, în ultima săptămînă am fost sechestrat în casă. Nu se mai poate trăi în Baia de Aramă! Cît despre membrii P.N.Ț.-c.d. de aici, erau 180, acum mai sînt doar doi. Cellalți s-au retras de frică și mă roagă să nu-i divulg că s-au înscris în P.N.Ț.-c.d., deoarece sînt amenințați că li se dă foc la casă".**

Reactivare?

După o lungă și fructuoasă colaborare cu securitatea, fosta salariată a I.C.E. Romimport, tovarășa Bărbulescu Eugenia, este în prezent președinta Ligii antimonarhice. Firește, sentimentele care o animă o privesc personal. Indecența publică a acțiunilor sale este însă o altă chestiune. Astfel că foștii colegi de serviciu ai domniei sale își pun firesc întrebarea: „Numai sentimentele propril i-au determinat inițiativa sau a fost «reactivată» după 22 decembrie de «băieți»"?

Din lumea largă

ÎNCORONARE. Guvernul japonez a invitat reprezentanții a 166 de țări la ceremonia încoronării împăratului Akihito, care va avea loc la 12 noiembrie la Tokyo. Actualul împărat, în vîrstă de 57 ani, urmează la „tronul crizantemelor" tatălui său, împăratul Hirohito, mort în 1989 după o domnie de 63 ani.

VIAȚĂ DE CÎINE! Schimbările politice din Europa de Est au consecințe neașteptat de neplăcute chiar și pentru cîinii afectați pazei frontierelor. Fără ocupație acum, auxiliarii canini ai grănicerilor est-germani, riscă să fie omoriți, dacă nu vor găsi protectori. Societatea vest-germană de protecția animalelor a lansat un apel de preluare a acestor animale sau de a trimite ajutoare în hrană.

CURIOZITĂȚI DE-ALE LICITAȚIILOR. Un exemplar foarte rar de Rolls Royce tip Silvester Ghost 1912 a fost achiziționat la o licitație Sotheby de un colecționar american, rămas anonim, pentru cocheta sumă de peste 1 milion de dolari.

SCĂDERE BINE VENITĂ. Bilanțul morților în accidente rutiere în Anglia, în anul 1988 este cel mai scăzut pentru ultimii 34 ani. Accidentele mortale s-au redus cu 1,5% față de acum 2 ani. Față de anul record 1965, s-au înregistrat cu 76 000 mai puține accidente.

FRUMUSEȚE CU PROBLEME. Un francez din cinci se găsește urît și din această cauză consideră că trebuie să suporte o operație estetică, rezultă dintr-un sondaj IPSOS, făcut asupra unui eșantion de 900 de persoane. Totodată 59% din persoanele chestionate pretind cheltuiala operației estetice să fie rambursată de securitatea socială. „Disgrațiile" cele mai des citate, sînt supergreutatea atît la bărbați cît și la femei, cît și defectele la picioare, ale nasului și a pielii obrazului.

AMERICANII ȘI ZIARELE. Americanii sînt mari cititori de ziare, dar sînt foarte selectivi în alegerea informațiilor. Din 105 milioane de cititori ai unui cotidian 27 milioane se interesează de horoscop, iar 79 milioane sînt pasionați de benzile desenate.

EXPEDIȚIE BELGIANĂ. Pentru prima oară o expediție exclusiv belgiană va încerca asaltul unui munte din masivul Himalaya. Va fi atacat vîrful Shisha Pangman (8 046 m), din Tibet. Ascensiunea va avea loc în aprilie 1991, echipa stabilindu-se la început la Lhassa, pentru o adaptare progresivă cu altitudinea. (L.S.)

BILANȚ SUMBRU. În Franța, în perioada Sărbătorilor de Paște 130 de persoane și-au pierdut viața, în accidente rutiere de pe rețeaua rutieră franceză. (R.F.I.)

DEFICIT COMERCIAL. Uniunea Sovietică a înregistrat, în 1989, pentru prima oară în ultimii 14 ani, un deficit în schimburile sale comerciale, deficit care s-a ridicat la 3,3 miliarde ruble — a anunțat publicația „Ekonomika i Jizn".

BOALĂ INCURABILĂ. 120 milioane de africani sînt afectați de dracunculoză sau maladia „viermelui de Guineea", datorată apei infestate. Incurabilă, această maladie se manifestă prin apariția unor postule pe membrele inferioare unde se formează niște viermi. Anual sînt afectați de această maladie 10 milioane de persoane din întreaga lume, iar împotriva ei nu există nici un tratament.

OPERĂ DE ARTĂ DETERIORATĂ. Unul dintre cele mai renumite tablouri din lume „Rondul de noapte", de Rembrandt, a fost deteriorat vineri de un „vizitator" al Muzeului național din Amsterdam, care a îndreptat asupra pînzei, acid sulfuric concentrat. Un prim interogatoriu luat celui care a atentat vineri la celebra pînză a dus la constatarea că este vorba de un dezechilibrat.

K.G.B.-UL ȘI ȘOBOLANII. Dosarele secrete ale K.G.B.-ului sînt amenințate de o „armată" de 13 milioane de șoareci și șobolani care au invadat Moscova, scrie ziarul „Moskovskaia Pravda". Cotidianul susține că K.G.B.-ul, ministerele apărării și de interne, precum și marile întreprinderi ale capitalei sovietice au fost nevoite să alcătuiască echipe de deratizare pentru a se proteja de aceste periculoase rozătoare. Se precizează că pagubele aduse de șobolani orașului se cifrează la 175 milioane ruble anual. De altfel, știrea inserată de „Moskovskaia Pravda" este un strigăt de alarmă: municipalitatea nu dispune de produse pentru deratizare și nici de devize pentru cumpărarea lor din străinătate.

HARTĂ LA LICITAȚIE. La Casa de licitații „Christie's", din Londra, va fi prezentată spre vînzare o hartă datînd din secolul al XVI-lea și realizată de un nepot al lui Amerigo Vespucci. Este vorba de o hartă de navigație cuprinzînd coastele Mediteranei și ale Atlanticului. Se speră ca prețul acesteia să se plaseze între 160 000 și 240 000 dolari.

STATISTICĂ O.M.S. Anual, în lume se înregistrează 50 milioane de decese, se anunță într-un raport al Organizației Mondiale a Sănătății dat publicității la Geneva. O mare parte dintre decedați — circa 15 milioane — sînt copii sub cinci ani. Populația Terrei este, în prezent, de peste 5 miliarde locuitori, urmînd să atingă 7 miliarde în anul 2000. În pofida progreselor importante realizate în ultimul deceniu în ce privește vaccinările, constată OMS în raportul său anual asupra stării sănătății lumii, maladiile infantile evitabile prin vaccinări (poliomielita, tetanosul, rujeola, difterin, tusea convulsivă și tuberculoza) sînt încă responsabile de moartea în fiecare an a 3 milioane de copii, precum și de handicaparea a altor 3 milioane. Tuberculoza, una dintre cele mai grave maladii ale secolului trecut, afectează și în prezent 1,6 miliarde persoane și numărul bolnavilor sporește anual cu circa 10 milioane. Anul trecut, tuberculoza a secerat 3 milioane de oameni. Sida, o gravă maladie depistată în anul 1980, afectează deja 600 000 de persoane. Fumatul reprezintă unul dintre factorii majori care se află la originea mai multor maladii. Potrivit statisticilor OMS, anual circa 2,5 milioane de persoane își datorează moartea fumatului. (ROMPRES).

Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă P.O. Box. 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr 64—66.

Tiparul: Combinatul poligrafic București.